

12

INSPIRACE V DIALOGU

ČR se řítí do záhuby!

Jak je možné, že v ČR stojí v roce 2022 zástupy lidí frontu na jídlo zdarma?

Přinášíme vám další pravidelný díl souhrnu týdenních informací, nazvaného *BEZ OBALU s Kateřinou Konečnou*, dnes o »tapetě hanby«, šokujícím odhalení o hlasování v EP, petici proti cizím armádám v ČR, skokovém zdražování, frontách na potraviny zdarma, »popularitě« vlády, pokrytectví USA a francouzských volbách.

V minulém – 14. týdnu roku 2022 – jsem se účastnila jednání Evropského parlamentu, které bylo tentokrát hojně mediálně sledované, neboť se hlasovala výzva, aby unijní státy přestaly odebírat plyn, ropu, uhlí i jaderné palivo z Ruska. Na rozdíl od jiných europoslanců, kteří často po celý svůj pětiletý mandát neopustí Brusel nebo Štrasburk, já pravidelně chodím mezi lidmi. Neskutečné množství českých občanů mi už v loňském roce psalo, jak je zasáhlo prudké zdražování energií. Právě tyto lidi já hájím a zastupuji, nikoli šilence, kteří radí, že doma nemáme svítit a topit a brzy možná ani jíst. Proto jsem byla proti tomuto nesmyslu, který v důsledku znamená další zdražování. Za to jsem si vysloužila také – jak trefně napsaly Parlamentní listy – místo na »tapetě hanby«. Jsem na něj náležitě hrdá.

V souvislosti s posledním jednáním europarlamentu také politická konkurence přišla se šokujícím odhalením, že jsem snad měla hlasovat pro budování pomníků EU v každém městě a obci naší země. Ano, přiznávám, že jsem tento nesmysl mezi stovkami návrhů nezaznamenala. Ihned, jak jsem to zjistila, jsem požádala o opravu hlasování. Jsem samozřejmě PROTI podobnému nesmyslu. Tolik jen na vysvětlenou.

Petice proti cizím armádám v ČR

Co je ovšem horší, je hlasování české Poslanecké sněmovny! Ta schvalovala stanovisko k Ukrajině, v němž se mj. píše, že Sněmovna

Na kongresu ODS se to starými tvářemi jen hemžilo. A nálada podle fotek nebyla vůbec špatná. Pánové si zjevně nahrabali dost...

»podporuje dosavadní postup vlády ČR«. A co si pod tím máme představit? Od neúčinných sankcí až po dodávky zbraní na Ukrajinu za více než miliardu korun, plánované zbrojení, zdražování a nově i vojenská základna USA, k níž se ještě dostanu. To vše je dosavadní postup vlády ČR. V souvislosti s tím mi přišla řada dotazů, zda SPD ve Sněmovně skutečně podpořila tento text. Všichni hlasovali pro, tedy i SPD, nikdo nebyl proti. Dokonce se ani nikdo nezdržel. Jak vidíte, ANO ani SPD Tomia Okamury žádnou skutečnou opozici v rozhodujících okamžicích prostě nejsou.

Teď k té vojenské základně. Minist-

ryně obrany Jana Černochová se na kongresu ODS nechala slyšet s myšlenkou, že je pro stálou americkou vojenskou přítomnost v naší zemi. A vyjednávat základnu pojede do USA hned po Velikonocích. Předseda KDU-ČSL Marian Jurečka už stihl dokonce vytýčit hned dvě místa, kde by se tak mohlo stát, a to Mošnov a Přerov.

V souvislosti s tím, co jsem před chvílí uvedla, se na odpor sněmovní opozice v podobě Babišova ANO 2011 a Okamurova hnutí SPD vůči podobným šílenostem nemohou občané v ČR spolehnout. V KSČM jsme proto ihned začali pracovat na petici. Ke stažení ji najdete na www.kscm.cz, abyste mohli svým

PETICE KSČM JE KE STAŽENÍ NA WWW.KSCM.CZ, ABYSTE MOHLI SVÝM PODPÍSEM JASNĚ DEKLAROVAT, ŽE ŽÁDNÉ VOJENSKÉ ZÁKLADNY NA NAŠEM ÚZEMÍ NECHCEME!

podpisem jasně deklarovat, že žádné vojenské základny na našem území nechceme!

Skokové zdražování

Jistě víte, že jsem já i KSČM vyzývala vládu, aby reagovala na skokové zdražování základních surovin představením jasného plánu k dosažení vyšší míry potravinové soběstačnosti. Že jde o naprosto zásadní nutnost, nyní potvrzují další prognózy ekonomů, podle kterých se můžeme v uvozkách těšit na dražší pečivo, maso i ovoce. Raketově roste především cena vepřového masa – mj. i z důvodu afrického moru prasat. Kvůli tomu se podle ekonomů jeho cena na burze

v následujících měsících vyšplhá nad dvě eura za kilogram, což v praxi bude znamenat dvojnásobek ceny ve srovnání se začátkem roku. Právě v případě vepřového masa je přitom Česká republika ze všech živočišných produktů nejméně soběstačná. Zdražení o 100 % se přitom zdaleka nebude týkat pouze vepřového, ale také hovězího a drůbežího masa.

Jedním z faktorů zdražujících cen potravin jsou také vyšší náklady na jejich přepravu. A bohužel, i v této oblasti je počínání vlády v posledních měsících naprosto k pláči. Vláda totiž minulý týden s velkou slávou oznámila snížení spotřební daně. V praxi se však toto snížení téměř vůbec neprojeví. Vláda totiž desetikorunovou spotřební daň po měsíci odkladu snížila o směšné 1,5 koruny. Řidiči Škody Fabie tak při natankování plné nádrže ušetří cca 72 korun, tedy ani ne stokorunu. A jako by nestačilo, že vláda reaguje pozdě a špatně, tragédií jejího počínání završuje fakt, že opatření bude dle plánu platit až od června a pouze do konce září. Ušetřené peníze pak stejně ve finále lidé odevzdají v obchodě za zdražující se potraviny, které vláda neřeší pro jistotu vůbec. Těžko tak vnímat tohle úsporné opatření jinak než jako další prázdné gesto Fialova kabinetu, aby bylo co odprezentovat na tiskovce. Počínání vlády trefně shrnul ve facebookovém komentáři Jaroslav Plesl: »Měsíc odmítat snížení spotřební daně u PHM jako populismus, a pak deklarovat snížení spotřební daně o zcela neefektivních 1,50 Kč, to je jako odmítat se v lednu uboh, protože hodného nestudí, a pak si vzít do sněhu vietnamky. Jsi za pitomce hned dvakrát.«

(Pokračování na str. 2)

AMLO bude pokračovat s přeměnou země

Nejméně 90 procent mexických voličů, kteří se zúčastnili nedělního referenda, hlasovalo pro to, aby jejich levicový prezident Andrés Manuel López Obrador (AMLO) dokončil šestiletý mandát, jenž mu vyprší v roce 2024. Uvedla to včera agentura Reuters s odvoláním na předběžný odhad Národního volebního institutu (INE), který referendum organizoval.

K volbám však přišla jen zhruba pětina oprávněných voličů. López Obrador byl s výsledkem spokojen, opozice před hlasováním vyzvala k neúčasti. INE odhadl, že prezidenta podpořilo mezi 90,3 až 91,9 procenta zúčastněných

voličů. Ale hlasování se účastnilo jen 17 až 18,2 % z přibližně 93 milionů mexických voličů. To je hluboko pod 40 procenty, což je práh nutný

PODOBÝ PLEBISCIT SE V MEXIKU JEŠTĚ NEKONAL. AMLO SE NEMĚL ČEHO OBÁVAT, JEHO POPULARITA SE POHYBUJE KOLEM 60 %.

k tomu, aby byl výsledek právně závazný.

López Obrador označil výsledek za historický. »Bude pokračovat s přeměnou naší země,« uvedl ve vystoupení ke svým příznivcům. Podle představitelů prezidentské strany Morena výsledek ukázal, že hlava státu má mezi voliči silnou podporu a autoritu.

Mexický prezident Andres Manuel Lopez Obrador přichází s manželkou Beatriz Gutierrez Müllerovou hlasovat v referendu, zda má ukončit své šestileté funkční období sotva v polovině či pokračovat do konce, do jejich volební místnosti v Mexico City.

FOTO – ČTK/AP

Tři hlavní opoziční strany vyzvaly k neúčasti v hlasování. Podle pravice strany PAN bylo referendum ve znamení »nezákonného postupu, lži a odklonu veřejných fondů«. Prezidentovi kritici López Obradora podezřívají, že se bude snažit usilovat o druhý prezidentský mandát, uvedla AFP. To však současná ústava neumožňuje. Politický analytik Hernán Gómez Brueira řekl, že bylo zřejmé, že opozici se nepodaří prezidenta odvolat. »Ve hře byla schopnost López Obradora a jeho podporovatelů mobilizovat se. A ukázalo se, že tato schopnost je značná,« uvedl analytik. Podobný plebiscit se v Mexiku ještě nekonal, ale umožňuje ho ústava a vymohl

si ho sám prezident, dokonce u soudu. Podle průzkumu veřejného mínění se neměl čeho obávat, jeho popularita se pohybuje kolem 60 procent.

AMLO, který stojí v čele Mexika od prosince 2018, slíbil uspořádat v polovině mandátu referendum o svém setrvání v čele země už v předvolební kampani. Zamýšlel, že by se konalo loni v červnu spolu s volbami do dolní komory parlamentu, čímž by se ušetřilo za organizaci samostatného hlasování. Opozici se to ale vůbec nelíbilo, protože prezidentova kampaň před referendem podle jejího mínění mohla ovlivnit výsledek parlamentních voleb.

(ava, čtk)

22086

9 771210 149407

V příštím vydání: Příloha Literatura–Umění–Kultura

Rodiny mohou žádat o solidární příspěvek

Domácnosti, které bezplatně ubytovávají uprchlíky z Ukrajiny, mohou od včerejška žádat úřady práce o solidární příspěvek. Ten představuje tři tisíce korun měsíčně za jednoho ubytovaného uprchlíka, maximálně pak 12 tisíc korun za měsíc.

Vyřízení státní podpory je možné jen elektronicky. »Přijímání žádostí běží v pilotním provozu. Tištěný formulář nyní neexistuje. Je klíčové elektronickou formu odzkoušet. Máme zjištěno, že cílová skupina (ubytovatelů) má o toto propojení zájem. Peníze úřady vyplátí v řádu dnů,« uvedla mluvčí ministerstva práce **Eva Davidová**.

Velký počet žádostí nyní ministerstvo neočekává. Za včerejší dopoledne jich úřady dostaly 462.

Mluvčí podotkla, že o příspěvek mohou teď žádat lidé, kteří bezplatně ubytovali uprchlíky nejpozději do poloviny března. Ubytování je totiž nutné poskytnout zdarma aspoň 16 dnů v měsíci v kuse.

Přístup k žádostem se dopoledne nastavoval. K formulářům se dalo dostat třeba

přes úvodní stránky webů ministerstva práce či úřadu práce po kliknutí na odkaz pro příspěvek a humanitární dávku. Údaje bylo možné zadávat po přihlášení přes elektronickou identitu, tedy třeba přes bankovní identitu. Žadatel vyplní adresu ubytování a to, zda je byt jeho či pronajatý. Zadáje se jména ubytovaných a čísla

VELKÝ POČET ŽÁDOSTÍ NYNÍ MINISTERSTVO NEOČEKÁVÁ. ZA VČEREJŠÍ DOPOLEDNE JICH ÚŘADY DOSTALY 462.

jejich pasů a víz. Systém je propojený s vízovým registrem. Na závěr je čestné prohlášení o době ubytování.

»První žádost přišla 17 minut po půlnoci. Všechno běží, jak má,« sdělilo před polednem na Twitteru ministerstvo.

Peníze od státu dorazí na bankovní účet. Poštovní poukážkou je možné je získat jen při přihlášení přes eGovernment, uvedla mluvčí. Podpora se nezahrnuje do příjmu pro posuzování nároku na dávky. Ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) už dřív řekl, že se příspěvek nebude danit.

Podle Davidové ministerstvo fungování on-line systému zhruba po týdnů vyhodnotí. Mluvčí nevyloučila další úpravy i rozšíření možností vyřizování pro případ, že by někteří lidé nemohli elektronickou formu využívat.

Příspěvek pro solidární domácnost zavedl nový zákon o zaměstnávání a sociálním zajištění uprchlíků. Podle normy musí být ubytovaným osobám zajištěn odpovídající prostor, místo pro přípravu jídla (lze zpřístupnit vlastní kuchyň nebo zřídit provizorní s vařičem a lednicí), koupelnu a WC (opět mohou být sdílené) a přístup k pitné vodě. Příspěvek má podle ministerstva alespoň částečně fyzickým osobám kompenzovat náklady.

Výši podpory a dobu jejího vyplácení upravila vláda v nařízení, které platí od včerejška. Podle vládního předpisu musí uprchlíci v pokoji či bytě bydlet v měsíci nejméně 16 dní v kuse. Dávka ve výši 3000 korun na osobu se stropem 12 000 korun by se měla vyplácet do konce června. Vláda by pak podle situace částku přehodnotila. (jad)

Dobrovolníci na lodích zakončili víkendový úklid břehů Sázavy mezi Pikovicemi a Kácovem. **FOTO - ČTK**

MINISTERSTVO ZA OČKOVÁNÍ NEODŠKODŇUJE

Ministerstvo zdravotnictví dostalo žádosti o odškodné kvůli následkům očkování proti COVID-19 za téměř miliardu korun. Z 63 vyřídilo zatím 19, žádné nevyhovělo, sdělil mluvčí úřadu Ondřej Jakob.

Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) lidé nahlásili více než 12 000 podezření na nežádoucí účinky. Lékaři z Iniciativy 21 včera zdravotníky v tiskové zprávě vyzvali, aby je oznamovali častěji. Dosud bylo v ČR podle dat ministerstva zdravotnictví podáno přes 17,5 milionu dávek covidových vakcín, plně očkováno bylo 6,8 milionu lidí. Ministerstvo podle Jakoba v současné době posuzuje 44 žádostí za necelých 618 milionů korun.

V posledních šesti letech před epidemií koronaviru zdravotníci a pacienti hlásili zhruba 700 až 1200 podezření na nežádoucí účinky vakcín za rok, u covidu je to zatím asi desetkrát tolik. Více než dvě třetiny hlášení se týkají celkových příznaků, jako je horečka, únava nebo reakce v místě vpichu. SÚKL považuje také 174 podezření na úmrtí v časové souvislosti s očkováním. (cjk)

Vážení čtenáři, předplatitelé,

jak víte, v pátek 29. dubna 2022 vyjde první číslo **týdeníku** místo deníku Haló noviny (dále každý pátek, pokud na tento den nepřipadá státní svátek). Cena týdeníku bude 28 Kč pro předplatitele, 29 Kč ve volném prodeji, v rozsahu 24 stran a přílohy TV magazínu.

Těm z vás, kteří máte předplacený deník, **přejde předplatné automaticky** na předplatné týdeníku. V tuto chvíli vám všem vznikl přeplatek na předplatném, který bude použit na další platby, tzn. že až do vyčerpání přeplatku vám nebude účtováno. To ale samozřejmě není povinnost.

Pokud budete chtít přeplatek vrátit, je třeba toto nám oznámit (na e-mail inzerce@futura.cz, poštou na adresu redakce nebo telefonicky na číslech 222 897 320, 800 300 302). Tyto kontakty platí i v případě, že nemáte o předplatné týdeníku zájem nebo pro další informace. (zr)

Výstavu ke 150. výročí narození světově proslulého slovinského architekta Jože Plečnika (1872-1957), která byla zahájena 1. dubna v Tereziánském křídle Starého královského paláce v Praze na Hradčanech, je možné si prohlédnout do konce října. Řada odkazů a vysvětlujících komentářů k Plečnikovu vkladu do novodobé úpravy Pražského hradu se nachází také v areálu hradu a jeho zahradách. Výstava přibližuje Plečnikovy práce v Praze, Lánech a ve své rodné Lublani, informuje také o jeho nadaných žácích. Otevřena je denně od 10 do 18 hodin a zdarma. Na snímku pohled do expozice, v popředí model Kostela Nejsvětějšího srdce Páně na pražských Vinohradech, jehož autorem je právě Plečnik. Kostel je národní kulturní památkou. (mh)

FOTO – Haló noviny/Monika HOŘENÍ

(Dokončení ze str. 1)

Fronty, ale ne na banány...

A tak se při pohledu na fotky front na potravinovou pomoc ptám: »*Petře Fialo, kam až chcete nechat tohle zajít? Jak je možné, že v civilizované zemi ve středu Evropy stojí v roce 2022 fronty na jídlo zástupy lidí, kteří si potraviny zkrátka nemůžou dovolit?*« Podle dostupných informací navíc 30 % lidí přišlo pro potraviny zdarma vůbec poprvé. Vzhledem k nezpomalující inflaci, která podle posledních dat dosahuje až 13 %, se navíc dá čekat, že počet lidí, kteří zůstanou závislí na potravinové pomoci, bude v následujících měsících dále růst.

Frustraci lidí myslím dobře demonstrují citace zoufalých lidí z potravinové fronty z článku na Seznamzpravy.cz:

»*Je to teď špatné. Jsem na dítě sama. Chleba a máslo šly hrozně nahoru. Ros-tou ceny základních potravin,*« vysvětluje žena, co ji dovedlo až do fronty na potravinovou pomoc.

»*Zvedli nám zálohy za vytápění o 250 procent. Jestli jídlo půjde ještě víc nahoru, tak nevím, co budu dělat.*«

»*Dávky mi zamítlí. Chápu, že se pomáhá uprchlíkům, ale já pracovala a přispívala do systému a nic nedostanu.*«

Petře Fialo, vaše vláda nechává

vlastní lidi vyhladovět. A co děláte Vy? Rušíte interpelace, abyste se ze svého zoufalého vládnutí nemuseli zpovídat a místo toho se lidem smějete do obličeje na srazech starých kádrů! Uvědomte si, že interpelace nemají sloužit k uspokojení opozice, ale primárně jako nástroj k tomu, abyste své konání, i když ve vašem případě spíše nekonání, vysvětlili lidem. Abyste jim vysvětlili, proč

ČR se řítí do záhuby!

kvůli vaší nečinnosti nemají na tope-ní, banány, nebo na máslo a proč musí stát frontu na potraviny zdarma, když je jejich vlastní vláda, kterou si zvolili, nechala na holičkách.

Topolánek, Nečas, Fiala...

Tahle vláda ODS je tak na nejlepší cestě vyrovnat se svou popularitou vládám Mirka Topolánka a Petra Nečase. Proto asi nikoho ani moc nepřekvapí fotky z přehléhého kongresu Občanské demokratické strany, kde se to starými tvářemi jen hemžilo. A nálada podle fotek nebyla vůbec špatná. Pánové si zjevně nahrabali dost, a tak je jim určitě lépe než lidem, kteří se ve frontě na potraviny

modlí, aby na ně zbyla alespoň maso-vá konzerva.

Podivná Mackova privatizace Kniž-ního velkoobchodu Praha, kauza Pro-mopro, Bémova Open-card, nebo Kočárníkovy lehké topné oleje, kauza Diag Human a nespočet dalších. To je účet porevoluční ODS. Zpackaná pri-vatizace, to je několik set miliard korun, o které byli občané okradeni i Vaší vinou. Místo toho, aby strana pod

Fialovým vedením prošla jistou reflexí a odřízla se od minulosti, kvůli které dnes řada Čechů nemá čím topit a co jíst, vidíme na sjezdu přehlídku starých kádrů, které se u stolečků s cedulkami »VIP« smějí asi tomu, do jaké záhuby se Česká republika řítí pod taktovkou jejich novodobých následovníků. A jako host si přijede i vrchní Pirát Ivan Bartoš... Tolik asi k pirátskému heslu »*Pusťte nás na ně*«. Myslím, že když voliči Piráty na staré kádry pouštěli, asi nezamýšleli, že se s nimi jejich předseda bude jezdit bratříkovat na sjezdy.

Ze zahraničí

Pojďme ale raději do zahraničí. A rovnou na pokrytectví USA. Amy

Goodmanová, šéfredaktorka amerického pořadu »Demokracie Nyní« (Democracy Now) připomněla, že přesně před 12 lety, 5. dubna 2010, Wikileaks zveřejnila šokující video, nazvané »Civilní (vedlejší) ztráty« (Collateral damage), na němž americká helikoptéra střílila na dav lidí v Bagdádu. Mezi zabitými byli i dva novináři agentury Reuters. Hlasový záznam zaznamenal smích ameri-

kých pilotů i povolení jejich nadříze-ného k útoku. Od té doby vojenské konflikty a zločiny, které je doprovázejí, proběhly namátkou od Konga po Súdán, od Etiopie a Tigraje po Libyi. Od Jemenu k Barmě a Západní Papui. USA ani Rusko neratifikovaly Mezinárodní trestní tribunál (ICC), a tak USA nikdy nedovolily, aby se ICC zabýval válečnými zločiny, k nimž došlo pod jejich vedením – mjo. v Afghánistánu. Goodmanová proto zdůrazňuje, že je od prezidenta Bidena pokrytecké nazývat preziden-ta Putina »válečným zločincem« a současně odmítat jurisdikci ICC.

Sledované volby se konaly ve Francii. Jean-Luc Mélenchon, radi-

kálně levicový kandidát, který se hlásí k mnohým komunistickým myšlenkám, se do druhého kola neprobojoval o pouhých 1,5 %. I tak získal významných 22 % a skončil těsně za Marine Le Penovou. Není bez zajímavosti, že o tomto kandidátovi česká média prostě mlčela. Ostatně, jak to dělají vždy, když se jim někdo nehodí do předem připra-vené škatulky. Kdyby se dostal do druhého kola, tak mám pocit, že se ani jako druhý nebude v českých médiích řešit a rovnou se bude mlu-vit jen o Emmanuelu Macronovi. Přitom – na rozdíl od Le Penové, kvůli jejíž frakci v europarlamentu jsou čeští občané nuceni jíst předra-žené šunty v českých obchodech - Mélenchon prosazuje snížení důchodového věku na 60 let a zmra-zení cen energií. Konflikt na Ukraji-ne odsoudil, ale zdůraznil, že pro postoj V. Putina má pochopení, neboť jeho obavy z vojsk NATO na ruských hranicích jsou zcela oprá-vněné.

Kateřina KONEČNÁ

Poznámka redakce: Pravidelnou rubriku Bez obalu s K. Konečnou (navíc doplněnou o další přílohy) si můžete pustit i online na webu iHano.cz, nebo na sociálních sítích Kateřiny Konečné a KSČM.

Budeme se snažit udržet akceschopnost strany

S diskusním příspěvkem ke stanovám vystoupila na krajské konferenci KSČM Královéhradeckého kraje Soňa Marková. Za předsednickým stolem (zleva) předsedkyně ÚV KSČM Kateřina Konečná, řídící konference Lubomír Štěpán a předsedkyně KV KSČM Věra Žižková.

Krajská konference v Hradci Králové U Švagerků. Pohled do sálu.

FOTO – Mírka VOHRALÍKOVÁ (2)

Do Hradce Králové se 9. dubna sjeli delegáti a hosté z pěti okresů na krajskou konferenci KSČM Královéhradeckého kraje. Za účasti předsedkyně ÚV KSČM Kateřiny Konečné zhodnotili práci krajského výboru KSČM, pro XI. sjezd KSČM projednali Stanovisko k programovému směřování, připomínky ke stanovám a zabývali se i podzimmními komunálními volbami.

Ve zprávě krajské organizace zhodnotila předsedkyně **Věra Žižková** vnitrostranické problémy a stanovila hlavní úkoly v kraji. Věnovala se i mezinárodní situaci, kdy odsoudila konflikt na východě Evropy jako důsledek boje mocností o sféry vlivu a suroviny. Nastolené sankce ovlivňují též sociální postavení občanů

v Evropě. Proti klesání životní úrovně občanů v ČR sice KSČM protestuje, avšak bez možnosti lépe zasáhnout, když chybí místa v Poslanecké sněmovně. Věnovala se příčinám neúspěchu volebních kampaní. »*Dvojí porážka ve volbách nás nesmí odradit od další práce,*« konstatovala předsedkyně. Strana se chystá na podzimní volby, i když bude sestavování kandidátek obtížné. Ve volební kampani pomohou akce s dlouhou tradicí, například pietní akt v Odolově, setkání na Pomezních Boudách, Mírový výstup na Velkou Deštnou a Setkání občanů, letos v Sekeřicích. Poděkovala delegátům i všem členům za práci a přeje si udržet akceschopnost a dobré vztahy mezi členy i okresy.

Očekávané bylo vystoupení před-

sedkyně ÚV KSČM **Kateřiny Konečné**. Ta se věnovala závažným otázkám práce ústředního výboru v podmínkách nedostatečného přísunu financí za volby. Zdůvodnila úsporné kroky, mezi něž, bohužel, patří i převedení deníku Haló noviny na týdeník. První májové číslo týdeníku bude distribuováno do všech okresů. Pro zvládnutí situace se zintenzivnila práce výkonného výboru strany. Zpracování sjezdových dokumentů se sice zpomalilo, připravena však bude kampaň proti chudobě, která nyní ohrožuje až 40 % obyvatel. Připravuje se grafika pro komunální volby a předsedkyně oceňuje každého, kdo se na kandidátkách, i na těch nezávislých, objeví. Nově budou vytvořeny webové stránky KSČM.

Prosí o podpisy pro občanského prezidentského kandidáta Josefa Skálu. V závěru konference pak reagovala na diskusní příspěvky a poděkovala všem, že »*se KSČM nevzdali*«.

Mezi delegáty zasedli také bývalá poslankyně Soňa Marková a mnozí úspěšní zastupitelé jako Lubomír Štěpán, Josef Lukášek, Petr Kebus, Jiří Zvára a Jiří Machula. V diskusi se delegáti věnovali zejména vnitrostranickým problémům, upozornili na nutnost změny organizační struktury strany, v jednom příspěvku s výhradou ke snížení počtu členů ÚV, na potřebu kontroly financí, na význam práce s mladými členy, na problematiku publikování na sociálních sítích a také na důležitost fungování komisí místní samosprávy.

Delegáti zvolili 12 členů krajského výboru, členy stranických komisí v kraji i v centru a potvrdili v čele organizace Věru Žižkovou, která se stala též členkou Výkonného výboru ÚV KSČM. Přijali doporučení ke změnám ve stanovách. O stěžejní úkoly doplnili Stanovisko k programovému směřování strany, z nějž vyjímáme: »*Chceme udržet akceschopnost krajské organizace a okresních výborů, upozorňovat veřejnost na nutnost potravinové a energetické soběstačnosti ČR, podporovat mírová řešení všech válečných konfliktů, udržet dostupné zdravotnictví, školství a sociální služby pro všechny občany, dostupné bydlení, spravedlivou odměnu za práci a dobré podmínky pro důstojné stáří a co nechceme – nechceme války!*« (vha)

V sobotu proběhla krajská konference KSČM Zlínského kraje. Předsedou krajského výboru byl zvolen Roman Ramach a to velmi výraznou většinou 32 hlasů od 37 přítomných delegátů. Prvním místopředsedou byl zvolen Pavel Kroča, místopředsedy byli zvoleni Michal Kostka a Dagmar Butnikošarovská. Mezi hlavní úkoly vedení KV KSČM patří sestavení co nejvíce kandidátních listin pro komunální volby do měst a obcí, maximálně podpořit kandidátku do Senátu ve volebním okrsku č. 76 Marii Pěnčíkovou a zajistit masivní podporu pro kandidáta na prezidenta ČR Josefa Skálu. Předseda KV KSČM má zájem, aby se zasedání krajského výboru konala v jednotlivých okresech, aby členové těchto okresů měli možnost se seznámit s vedením KV KSČM. (rr)

FOTO - archiv autora

CHCIPL PES SE MĚNÍ V HNUTÍ PES

O víkendu proběhla v Praze na Šeberáku první celorepubliková konference hnutí Chcipl PES. Na konferenci byl představen nový název hnutí a logo. Název Chcipl PES se změnil na Hnutí PES. Původní název pocházel od zkratky protiepidemického systému vlády, vůči kterému se Chcipl PES vymezoval, nově zkratka PES znamená Právo–Ekonomika–Svoboda. Hnutí bude zastupovat předseda Jakub Olbert a místopředseda Jiří Janeček. Předseda Olbert provozuje restauraci Šeberák a stejnojmenný areál s koupalištěm v Praze, místopředseda Janeček zase pivovar ve středočeských Jincích. Účastníci konference v sobotu probrali také další směřování hnutí, zabývali se i přípravou na podzimní komunální a senátní volby. Jako politické hnutí Otevřeme Česko – Chcipl PES kandidovalo ve sněmovních volbách, ve kterých získalo 0,4 procenta hlasů. (mh)

LIDÉ NOSÍ ZAJÍCE ZBYTEČNĚ

Zařízení sdružená v Národní síti záchranných stanic už letos přijala přes 160 savčích mláďat, včetně 109 novorozenců zajců. Právě zajíčky přitom lidé nosí do záchranných stanic zbytečně, sdělil v tiskové zprávě **Petr Stýblo** z Českého svazu ochránců přírody (ČSOP). Stýblo řekl, že přijatých zaječích mláďat je za stejné období meziročně více, o kolik nesdělil. Poradil také jak při nálezů osamocenců mláďat postupovat. ČSOP síť záchranných stanic koordinuje. Stýblo uvedl, že 109 novorozenců zajců přinesli lidé do stanic během prvních tří měsíců letošního roku. Zdůraznil, že zajíčky se nesmí odnášet. »*Příroda to prostě tak zařídila, že jsou první dny života osamocení a máma je krátce navštěvuje pouze, aby je nakojila. I když na ně sáhnete či je třeba olízne pes, nechte je na místě,*« apeloval Stýblo, který vede Kancelář ČSOP. (cik)

Odposlechy prý byly pouze dílčí

Odposlechy v brněnské vazební věznici byly cílené, přísně omezené, nikoliv »masivní«, uvedlo na základě vlastní prověrky Nejvyšší státní zastupitelství (NSZ). U zjištěných dílčích pochybení NSZ uložilo nápravu.

Na údajné záznamy porad advokátů s klienty ve výsledcích místnostech bohuňické věznice upozornila koncem loňského roku některá média. Obavy z narušení důvěrné komunikace vyjádřila například Česká advokátní komora. NSZ o výsledku prověrky informovalo na svém webu.

Sledování povolil Generální inspekci bezpečnostních sborů (GIBS) soudce Městského soudu v Brně v rámci konkrétního trestního řízení. »*Ve skutečnosti bylo toto sledování velmi přísně omezeno tak, že technické prostředky umožňující sledování a zaznamenání rozhovorů*

byly umístěny vždy výhradně v jediné výslechové místnosti, a to jen tehdy, pokud v této předem určené výslechové místnosti měly být současně přítomny dvě konkrétní osoby,« uvedl mluvčí NSZ **Petr Malý**. Záznamy pokrývají 91 hodin v devíti dnech.

procesním způsobem zničen, další dva zvukové záznamy však nebyly předepsaným způsobem zničeny a omylem byly zařazeny do spisu,« popsal Malý.

Státní zástupkyně se rozhodla chybu zpětně napravit opatřením dodatečného souhlasu obviněného

NSZ ULOŽILO OLOMOUCKÝM ŽALOBČŮM, ABY PŘIJALI NEZBYTNÁ OPATŘENÍ, KTERÁ DO BUDOUCA ZABRÁNÍ NEPŘIMĚŘENÝM ZÁSAHŮM DO PRÁV LIDÍ A ZAJISTÍ ŘÁDNÉ ZACHÁZENÍ SE ZÁZNAMY.

NSZ však zároveň zjistilo procesní pochybení GIBS i státní zástupkyně z brněnské pobočky Vrchního státního zastupitelství v Olomouci. »*Při sledování byla mimo jiné zaznamenána komunikace mezi advokátem a klientem, kteří měli v jiném trestním řízení procesní postavení obhájce a obviněného. Jeden záznam jejich vzájemné komunikace byl řádným*

s ponecháním zvukového záznamu ve spise. »*Tento postup však byl podle závěru NSZ nesprávný a oba záznamy měly být v souladu se zákonem zničeny již poté, když se policejní orgán dozvěděl, že byla zaznamenána komunikace advokáta s klientem, a to bez ohledu na dodatečné stanovisko obviněného,*« doplnil Malý.

Součástí záznamů je také »nedůkazní komunikace«, tedy rozhovor jiných lidí než těch, vůči kterým soud povolil sledování. Záznam měl být zničen, což se nestalo a omylem se ocitnul ve spisu. Nešlo o komunikaci mezi advokátem a klientem.

»*NSZ na základě svých zjištění učinilo potřebná opatření k nápravě a Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci uložilo konkrétní pokyny směřující ke zničení obou záznamů i ve vztahu k odpovědnosti státní zástupkyně,*« uvedl Malý. Dále NSZ uložilo olomouckým žalobcům, aby přijali nezbytná opatření, která do budoucna zabrání nepřiměřeným zásahům do práv lidí a zajistí řádné zacházení se záznamy.

V souvislosti s odposloucháváním výslechových místností vyjádřila obavy z narušení důvěrné komunikace advokátů s klienty například

Česká advokátní komora (ČAK). »*Vedení ČAK je přesvědčeno, že pokud se tomu skutečně tak stalo, šlo o zjevné porušení práv garantovaných mezinárodními smlouvami a Listinou základních práv a svobod a bylo to učiněno institucionálním postupem osob, jimž je uloženo hájit zákon a které si musely být vědomy nelegálnosti svého postupu,*« uvedla už dříve mluvčí ČAK **Iva Chaloupková**.

Podle ČAK je rozmluva obhájce s klientem bez přítomnosti třetí osoby elementárním pilířem nejen obhajoby, ale celého trestního řízení. A není-li podle ČAK zaručeno, že obviněný může se svým obhájcem mluvit skutečně důvěrně, aniž by obsah jejich hovoru sledoval bez jeho souhlasu někdo další, není narušováno jen jeho ústavní právo na obhajobu, ale i ústavní právo na spravedlivý proces. (cik)

Prý rozsévačka demokracie

Po nedávném úmrtí Madeleine Albrightové, americké političky s československými židovskými kořeny, jsem se z tklivých projevů nad jejím skolem dozvěděl, a to hlavně od Havlových pohrobků, jaká že to byla vynikající žena, která měla jako americká ministryně zahraničních věcí lví podíl na našem vstupu do Severoatlantické aliance a na prosazování západních demokratických hodnot po celém světě. Prý byla dokonce jakousi jejich rozsévačkou. Nutno dodat té americké.

Setkal jsem se s ní jako novinář píšící na volné noze v době, kdy navštívila Českou republi-

ku, aby se mimo jiné zúčastnila Fóra 2000, jakési platformy a hlásné trouby té pravé západní demokracie, aby pak v pražském knihkupectví Luxor podepisovala svou knihu *Pražská zima*.

Protože se její vizita dobytého českého území uskutečnila nedlouho po našem vstupu do NATO a po zákeřném bombardování dle tehdejšího prezidenta V. Havla humanitárními bombami, bylo její vystoupení na zmíněném Fóru očekáváno s velkou pozorností. Rozhodně své příznivce při obhajobě tohoto zvěrstva nezklamala a po svém vystoupení ihned, aniž by byl dán prostor k otázkám a pří-

padné diskusi, odjela do knihkupectví na autogramiádu.

Sám jsem na ministryni měl připraveno několik dotazů týkajících se právě tohoto válečného aktu, který se uskutečnil bez souhlasu Rady bezpečnosti OSN a k němuž se ČR jako čerstvý člen NATO žel připojila. I když k naší konfrontaci nedošlo, nedal jsem se odradit a ve svém diskusním příspěvku jsem přítomným připomenul, co se po více jak 70 dnech v Jugoslávii dělo, a na již nepřítomnou ministryni jsem vznesl dotaz, zda není na čase se omluvit a spáchané škody napravit. Omluvit za ono rozsévání americké demokracie

kobercovým bombardováním, kdy pod praporem tohoto »mírumilovného paktu« zahynulo několik tisíc, převážně civilních obyvatel, včetně mých 16 kolegů novinářů, při odstřelení televizní věže, za zničené mosty, elektrárny, průmyslové objekty, a to i zakázanými grafitovými bombami a municí s ochuzeným uranem, jejichž následky jsou patrné dodnes.

O co že tu vlastně šlo, se ukázalo nedlouho později, kdy na území odtrženého Kosova vznikla největší americká vojenská základna v Evropě, místní nerostné bohatství a privatizované podniky se dostaly

pod americkou kontrolu a prostřednictvím akcí i do rukou zmíněné Madelein. Aby si Clintnova administrativa vše pojistila, prosadila do čela této republiky lidi okolo bývalého velitele takzvané Kosovské osvobozenecké armády Thaciho, válečného zločince, který se svými soukmenovci vraždil nealbánské obyvatelstvo, prováděl etnické čistky, a kdy ti jeho nejdopornější řezníci dokonce odebírali obětem orgány, se kterými pak kšeftovali.

K úplnosti svého příspěvku musím dodat, že na autogramiádě, jak vím od přítomných a z tisku, byla na Václavském náměstí nemilá Albrightová

přivítána odpůrci války dosti nevybíravými výrazy, z nichž ty nejmírnější se nesly ve smyslu balkánská řeznice či krvavá bába.

Závěrem si neodpustím výzvu těm, kteří již dnes uvažují o přejmenování některé z ulic či dokonce výstavbě pomníku M. A., aby v případě, že se jim tuto zvrácenost podaří prosadit, podobně jako na vysvětlující tabulky pod sochami našich osvoboditelů, neopomněli v rámci objektivitu připsat i její podíl na vražedné vojenské balkánské anabázi v době, kdy byla ministryní zahraničních věcí USA.

Pavel PILNÝ

Významné ocenění prostějovské rodačky

Prostějovská rodačka, spisovatelka a malířka Lenka Horňáková-Civade, trvale žijící ve Francii, obdržela významné ocenění.

U příležitosti Mezinárodního dne žen vzdalo Francouzské velvyslanectví v Praze 8. března poctu několika mimořádně talentovaným ženám. Byla mezi nimi i spisovatelka a malířka Lenka Horňáková-Civade, která převzala insignii rytíře Řádu umění a literatury. Tímto oceněním jsou od roku 1957

vyznamenávány francouzští občané, ale i cizí státní příslušníci za výjimečný přínos na poli francouzské kultury. V minulosti ho získal například režisér Jiří Menzel, spisovatel Bohumil Hrabal či bývalý prezident Václav Havel.

»Pravděpodobně je první z Prostějova, kdo něco takového dostal,« říká maminka umělkyně **Lenka Horňáková** a dodává, že ocenění její dcera získala za literární a malířskou činnost a za vzájemnou propa-

gaci mezi Francií a Českou republikou.

Svou gratulaci připojuje také náměstkyně primátora **Alena Rašková**: »Mám velkou radost, že rodačka z Prostějova získala takové ocenění. V našem městě je opravdu hodně šikovných umělců a já věřím, že podobná ocenění budou dalším korálkem do náhrdelníku úspěchů zdejších lidí. K insignii rytíře

Řádu umění a literatury gratulujeme!«

Občané města Prostějova si velmi váží svých rodáků, kteří dosáhli významných úspěchů v oblasti umění a literatury nejen v naší vlasti, ale též v zahraničí. Velmi oceňují propagaci Prostějova a České republiky ve Francii. Gratulujeme k významnému ocenění.

Josef AUGUSTIN
FOTO - www.prostejov.eu

Články vyjadřují pouze názory a poznatky autorů, mohou být redakčně kráceny

VÝHODNÁ INVESTICE?

Vybrané finanční prostředky za vypouštění CO₂ zčásti zůstávají v jednotlivých státech EU, ve kterých byly vybrány, a z další části se odevzdávají do centrálního finančního fondu EU. Z finančních prostředků, které zůstávají v jednotlivých státech EU, jsou spolufinancovány jednotlivé, převážně menší projekty staveb, které přispívají mimo jiné k snížení produkce CO₂ v těchto státech, a penězi, které se odevzdávají

do centrálního finančního fondu EU, jsou převážně financovány větší projekty staveb ke snížení produkce CO₂ na území EU. Jde například o velká uskupení větrných elektráren na vhodných místech v EU.

Dlouhodobě sleduji internetový portál Ventusky.com, na kterém jsem si všiml, že nejvýhodnější větrné podmínky jsou na jihovýchodě Grónska, a Grónsko patří k Dánsku, tedy státu v EU. Napadla mě proto myšlenka jak využít výhodných větrných podmínek

na jihovýchodě Grónska k výstavbě velkého množství větrných elektráren na místních ostrovech a poloostrovech a v blízkosti těchto elektráren realizovat výstavbu hutí a oceláren pro výrobu ocelových výrobků, převážně polotovarů, které by se dovážely ke konečnému zpracování do jednotlivých států v EU. Do grónských ocelářských hutí by se mohla dovážet železná ruda námořními nákladními loděmi například ze Švédska, Mauritánie, Venezuely a dalších států.

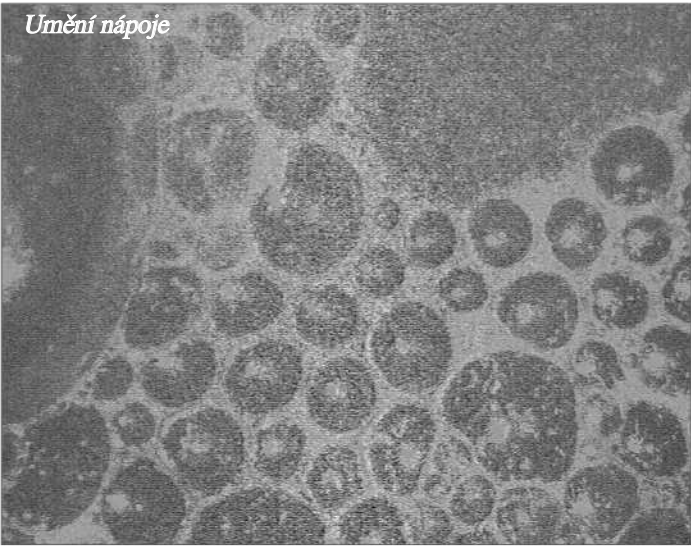
Na jihovýchodě Grónska jsou také dlouhé a úzké zálivy, do kterých teče sladká ledovcová voda. Po možném vybudování vysokých sypaných hrází na konci těchto zálivů by vznikly vodní nádrže se sladkou vodou a z těchto vodních nádrží by se mohlo vést ocelové potrubí, kterým by se mohla napouštět sladká voda do prázdných nákladních mořských lodí po vyložení železné rudy z Mauritánie. Do Mauritánie by se dovážela z Grónska sladká voda, která by se v ní použila k zemědělským závla-

ham při pěstování zeleniny a ovoce a tyto produkty by se potom mohly dovážet do Grónska pro zaměstnance budoucích tamních hutí a oceláren. Tímto řešením by se v EU snížila ve větším množství produkce CO₂ a vynaložené finanční prostředky by měly rychlou návratnost finančních investic.

Tento můj návrh by mohl být v Evropském parlamentu písemně a ústně navrhnut například českou poslankyní Kateřinou Konečnou.

Emanuel SVOBODA

Václav Kovalčík ze Zlína je vášnivý fotograf. Do redakce posílá svá díla, dnes vybíráme ta černobílá

REDAKČNÍ SLOUPEK

Kruh se uzavřel

Již jsem několikrát zmínil, že jsem v redakci začínal před 15 lety jako jihočeský krajanek. Potom jsem pokračoval jako pražský a středočeský krajanek. Jedna z prvních akcí, na které jsem byl v této pozici, byla pražská konference.

Uběhlo několik let a v sobotu jsem byl opět na pražské konferenci. Tentokrát na poslední v roli redaktora deníku Haló noviny. Pomyslný kruh se tak uzavřel.

A přece se tam stalo jistě »poprvé«. Kolega Roman Blaško mě požádal, zda bych místo něj, protože měl v sobotu jiné jednání, nepřčetl Zdravici Městského výboru Komunistické strany Československa Praha. Dále jsem pozdravil účastníky i jménem Vlasteneckého sdružení antifašistů ČR a zároveň poděkoval pražským a středočeským členům ÚV KSČM, kteří podpořili deník Haló noviny. Ano, právě těch dvou krajů, kde jsem dělával krajánka – je to asi jen náhoda, nebo ne?

Toto mé poděkování otevřelo další diskusi o Haló novinách. Zapojil se do ní i delegát konference a zároveň člen představenstva Futura, a. s. Zaznělo od něj již po několikáté pár zbytečně útočných »argumentů« pro ukončení deníku. Ano, určitě je velmi špatná ekonomická stránka věci, ale otázka zní jinak – mělo jít o politické rozhodování, ne ekonomické. Konec nastat asi jednou musel, ale měl být proveden naprosto jiným způsobem, to je však jiná písnička...

Volby na konferenci dopadly, jak dopadly. Jestli to chápat jako zatím odmítnuté volání po změně, po nových, mladých lidech, si musí každý přebrat sám. Já nad tím také ještě popřemýšlím, stejně jako nad mnohým, co zaznělo.

Diskuse byla totiž zajímavá. Někteří kandidáti, kteří dostali ve svém vystoupení přednost, toho využili k politickému školení mužstva o situaci na Ukrajině nebo k osobním útokům. Vůbec zaznělo mnoho slov, která je lepší ihned zapomenout, ale víc naštěstí bylo těch, která stojí za zapamatování, například: »Vím, že většina našich členů v organizacích jsou poctiví komunisté, kteří se nemají za co stydět, protože zůstali věrní a dělali maximum, přes svůj věk, přes své zdravotní problémy. Já se před nimi hluboce skláním a z celého srdce jim děkuji. Ale celkový obraz strany, který veřejnost vnímá, byl dlouhodobě pošpiněn jednáním těch, kdo zapomínají, že jsou komunisty.«

Já také za vše moc děkuji a jak jsem psal - kruh se uzavřel.
Zbyšek KUPSKÝ

Wybrané články
z Haló novin

na INTERNETU
www.iHano.cz

PRÍSPĚVKY NA TUTO STRANU ZAŠÍLEJTE
NA MAILOVOU ADRESU: PUBLICISTIKA@HALONOVINY.CZ

Články na této stránce vyjadřují názory a poznatky autorů, redakce neodpovídá za jejich obsah.

Poslední událost, kdy žák středního odborného učiliště zabil mačetou svého učitele, nenechal snad ani jednoho pedagoga, ať v činné službě nebo v důchodu, klidným. Co se to děje s našimi dětmi? Kde jsou příčiny takového počínání? Bude se něco podobného opakovat, jen v jiné verzi? O fyzickém napadání učitelů přece už se přece také psalo. Dokonce se uvažovalo zavést pro učitele status veřejného činitele.

Podle ministra školství to chce hlubší analýzu. Zmínil, že to může být výsledek covidu, může to být důsledek mnoha dalších věcí. »Tento

případ bohužel nechvalně vejde do dějin českého školství,« uvedl ministr Gazdík.

Upřímně jsem zvědavá, k jakým závěrům analýza povede. Každý, kdo trochu sleduje vývoj v naší zemi v posledních letech, už dávno ví, že s výchovou naší mládeže není něco v pořádku. Násilí a šikana mezi spolužáky jsou častým předmětem zpráv a diskusí. Šikana učitelů žáky, vyhrožování ze strany některých povyšujících se rodičů, drzé chování žáků a neposlušnost také. Učitelé postrádají společenskou podporu při výchově mladé generace. Ztráta prestiže a vážnosti, kterou učitelé v minulosti ve společnosti vždy měli, je na škodu všech.

Mnohokrát jsme se dovídali, že na

vině je rodina. Je to opravdu tak? Copak na mladé lidi nepůsobí prostředí, ve kterém vyrůstají? A co jim prostředí, ve kterém žijí, nabízí? Rozklad společnosti, rozklad základních morálních hodnot, korupce a špatný příklad politiků, snaha prosadit se všemi prostředky. Opravdu

Ztracená mládež?

si někdo myslí, že je to prostředí vhodné pro výchovu mladých lidí, kteří budou vyznávat kladné morální zásady?

Zatímco cenzura tisku a na sociálních sítích omezuje některé informace a vymezuje, co si lidé mají a mohou myslet ve vztahu k mezinárodním událostem, nikdo si nevšímá, nevyhodnocuje a nereaguje na

příspěvky mladých lidí na sociálních sítích, majících vzor i mezi staršími, kteří porušují zásady slušné diskuse, jsou vulgární, napadají jiný názor fyzickým vyhrožováním, často i smrtí. Jejich platformou je převážně tolerovaný antikomunismus. Většinou jde o anonymní úty. Opravdu si někdo myslí, že je možné tolerovat nenávisť vůči skupině obyvatel a nezanechat tak v mládeži dojem, že je možné i násilí vůči vymezené skupině občanů nebo jednotlivci, který se jim nelíbí?

Doufám, že analýza chování a jednání mladých lidí vezme v úvahu i to, jak a co je předkládáno mládeži v televizní a filmové produkci, nebo jak působí na mládež nevhodné počítačové hry. Převaha detektivek a násil-

lí ve filmech může být přesným návodem k podobným činům. Vyhodnotila někdy Rada pro televizní vysílání, kolik krveprolití vidí mladí lidé jen za jeden týden?

Mládež je taková, jaká je společnost. A naše společnost je hodnotově rozvrácená, ve které se mládež těžko orientuje. Ztrácí přehled, co je správné, co je nesprávné, co je zlo a co dobro, co je společensky prospěšné a co není veřejností přijatelné.

Mladí lidé jsou velmi přizpůsobiví na prostředí, ve kterém žijí. Jsem přesvědčena, že nárůst násilí mládeže můžeme očekávat, pokud si neuvědomíme včas, že výchova musí stát na několika pilířích. Rodina, školní výchova a společnost, která je motivuje ke kladným morálním hodnotám. Ne slovně, ale příkladem a skutky.
Anna ŠTOFANOVÁ

S o u č a s n ý vládní »pětipes« dělá z občanů hlupáky. Drahota láme rekordy a řítíme se do propasti poklesu životní úrovně, jaká tady za celou existenci samostatné České republiky nebyla. Pohonné hmoty atakují nebyvalé výšiny a vláda alibisticky slibuje jejich snížení. Nejprve slíbila, že zruší přimíchávání biosložky, což prý sníží cenu pohonných hmot. Jenže nikde se moc nediskutuje, jak toho chce vláda dosáhnout. Svých nařízení se bojí jako čert kříže, a proto musí postupovat podle platné české legislativy – tedy všechno nechat schválit parlamentem. Jedná se totiž o změnu zákona. Tuto skutečnost vláda sdělila před měsícem, a co se do té doby stalo? Vůbec nic. Namísto toho vláda přišla s dalším velkohubým prohlášením. Sníží spotřební daň na pohonné

hmoty o 1,50 Kč. To je prostě bomba, když si to spočítáme, kolik vlastně ušetříme. Nula od nuly totiž pojde.

Jak ale již můžeme tušit, i v tomto případě se jedná o alibistické řešení, protože se opět jedná o změnu zákona. Z toho plyne, že toto opatření začne platit až někdy v budoucnosti.

Vláda to dokonce ani nijak nepopírá. Bombastický ministr financí Zbyněk Stanjura jasně řekl, že toto opatření začne platit až od 1. června s platností do 30. září. Takže přes prázdniny, a navíc se blíží volby. Že by náhoda? Do té doby si všichni pumpaři od zlaté podkovy budou rýžovat. Vypadá to, že je vláda s pumpaři na něčem domluvena. Nebo pumpaři s vládou? Běžný občan vládu zajímá jen do té doby, dokud platí.

Vláda dále přišla s tvrzením, že za současné ceny pohonných hmot může

Vladimír Putin. Kdo jiný, že? Opravdu ale za všechno může Putin? Nemyslím si. Zdražování nás totiž provázelo již od konce loňského roku. Za to mohl také Putin? Určitě významnou roli hraje současný konflikt na Ukrajině, ale není jediným důvodem zdražování. Významným

faktorem je totiž volný trh, který má podle paní Vysrčila, Fialy, Skopecčka, Stanjury vše vyřešit sám. Jenže ono k pověstné samoregulaci nedochází. Naopak, pumpaři si přidávají ještě více, marže si přisazuje úplně každý.

Jelikož žijeme v České republice, kde vládne »pětipes« složený z pravicových stran, jejichž ideologií je tržní fundamentalismus, tak dopady pocítujeme úplně všichni. Jen ti, co jsou nejbohatší, onu bolest pocítují mnohem méně – pokud vůbec.

Jaké se nabízí řešení? Existuje

pouze jediné, a tím je strop cen, nemyslím marží, ale samotných cen dané komodity. Dělati to téměř všechny státy v Evropě, jen naše vláda alibisticky slibuje, že někdy v budoucnu něco sníží. Všimněte si samotného tvrzení, že vláda něco v budoucnu sníží. Slibem totiž neza-

rmoutíš a mezitím se nechá řádit volný trh v oblasti, která posléze dopadá na všechno – dopravou počínaje a zásobováním potravinami konče. Necht si lidé pamatují, kdo jim dnes vládne, aby věděli, že to není Putin – na kterého se dnes vše jednoduše svede – ale je to vládní »pětipes«, který rozhoduje o tom, jak se nám zde bude žít. Do oblasti pohonných hmot zavedme tvrdou regulaci – chcete-li – socialismus, kdy cenu dané komodity bude určovat stát (vláda). Alespoň na několik

měsíců, aby se trh s pohonnými hmotami stabilizoval.

Můžeme tedy tvrdit, že vládní »pětipes« dělá z lidí akorát blbce. Nic jiného. Namísto toho, aby se řešil problém s vysokou mírou inflace, která je třetí nejhorší z celé EU, tak posíláme zbraně na Ukrajinu za miliardy. Prý musíme v rámci záchrany demokracie přinést oběti. Ukrajina přece bojuje za demokracii a hodnoty, na kterých je postaven západní svět. V tomto případě se ale musíme ptát, za jakou demokracii se na Ukrajině bojuje, když její index demokracie je jedním z nejhorších v Evropě?

Nesnesitelná lehkost trhu společně s Fialovým slizem se přenáší na běžného občana. Regulace je sprosté slovo, protože neviditelná ruka trhu je posvátná mantra, která vyřezí všechno. Zatím ale řeší jen to, že lidé zažívají pozvolný pád do propasti, ze které není úniku a to vše na pozadí války na Ukrajině, která je pro vládní »pětipes« svatou válkou proti Putinovi.
Jan KLÁN,
předseda OV KSČM Kutná Hora

Hrozba pro svěbytnost ČR

Po Velikonocích pojede paní Černochová, jinak ministryně války, jako první ministr za existence Československa vůbec, žádat jinou mocnost o zřízení její vojenské základny na našem území. Ani

Francouzi po Velké válce se tady u nás neusídlili, i když jejich generálové veleli zpočátku naší nové armádě. Jen Němci po Mnichovu a březnovém přepadení (1939) se tu po dobu okupace usadili a sovětská vojska po podivně chápané omezené suverenitě států Varšavské dohody sem přišla po 21. srpnu 1968. Mimochodem tehdy o akci rozhodl ukrajinský rodák Leonid Brežněv, jenž dokonce pochází ze stejné oblasti jako dnešní ukrajinský prezident Zelenskij. Ani jeden z těchto pobytů tu nebyl na naše pozvání.

Když o mnoho let později se od nás sovětská vojska stahovala, tehdejší československý prezident Václav Havel občanům obou našich zemí slíbil, že už nikdy tu u nás nebudou cizí základny a ani nevstoupíme do žád-

ného paktu. O několik let později, taktéž v roli prezidenta, údajně »přispěl výrazným způsobem k našemu přijetí do Aliance«. Sliby, i když vyřčené a odsouhlasené veřejně, dané jistou politickou generací zřejmě nelze brát vážně, a tak už dvacet tři let jsme členy západního vojenského seskupení, ač jsme do něho vstoupili bez referenda, a podílíme se na jeho akcích mimo území členských států, i když jsme se třeba sami jeho akcí svými vojáky přímo neúčastnili.

Ukázalo se, že politika slibů, která obalamutila Gorbačova, byla vlastně i politikou našeho státního prezidenta, že žádný slib z jeho úst, nebyl myšlen vážně.

Každý stát, na jehož území mají své základny cizí vojska, je omezen na své suverenitě. Pokud Spojené státy se k požadavku paní Černochové postaví kladně, pak údajně na dvou místech České republiky bude vlát americký prapor a území, na nichž se základny budou nacházet, již budou plně pod kontrolou USA. O tom, jaké zbraně tu budou umístěny, nebude rozhodovat český generální štáb, ale americké vojenské velení, a tedy i americký prezident. Mohou tu být i raketa- vá vojska, jež budou z našeho území ohrožo-

vat ne-přátelské země. Staneme se zranitelnější, protože případný vojenský konflikt se odbude také zde.

Která místa paní ministryně vybrala pro případné americké základny, se můžeme jen domnívat. Od počátku devadesátých let jsme se však velmi posunuli. Jednosměrná propaganda už od prvních tříd základních škol udělala své. A tak se možná v některých krajích, kde vládne pravice, již vytvářejí uvítací výbory a brzy se začnou obyvatelům předkládat výhody umístění amerických základen. Nebudou chybět slova o nových pracovních místech, o platbách za vodu a elektrický proud, o tom, že sem přišli nás chránit. Konečně »budeme osvobozeni«. Trvalo to prý sice sedmdesát sedm let, ale celá naše vlast bude moci být pokryta americkou vlajkou. O suverenitě, byť třeba o té omezené, nebude vysloveno ani slovo, už proto, že každé zahraniční vojsko rozmístěné trvale na cizím území je omezením jeho svobody a demokracie. Ne její zárukou. Kdekoli totiž takové ozbrojené síly byly a budou natrvalo rozmístěny, jsou a budou hrozbou pro svěbytnost takové země.

Jaroslav KOJZAR

Obludné zdražování všeho potřebného

Spotřebitelské ceny vzrostly v březnu podle včera zveřejněných údajů Českého statistického úřadu meziročně o 12,7 procenta, což bylo o 1,6 procentního bodu více než v únoru. Inflace přitom nepochybně dosud nedosáhla stropu.

»Vzhledem k tomu, že se do inflace ještě stále postupně propisují nové ceníky energetických společností a u konce ještě není ani zdražování potravin, bude meziroční inflace růst i v dalších měsících. Je docela pravděpodobné, že ve druhém čtvrtletí zdolá hranici 14 % a klesat začne teprve až v závěru roku,« uvedl hlavní ekonom Credita Petr Dušek. »Tak vysoký růst cen s největší pravděpodobností mzdový růst v ekonomice nepřekoná, a proto dojde i k citelnému poklesu reálné kupní síly domácností,« dodal. Podle hlavního ekonoma Deloitte Davida Marka se inflace netýká jen energií, ale rozlila se do téměř celé ekonomiky.

»Tam, kde se obvykle ceny měnily z měsíce na měsíc o desetiny procenta, dnes dochází ke zdražování o jedno či dvě procenta,« uvedl Marek. »Nejvýraznější zrychlení cenového růstu jsme zazname-

**CENOVÝ VZESTUP
ZA ČTVRTLETÍ
JE VŮBEC NEJVĚTŠÍ
OD ROKU 1993!**

nali u pohonných hmot, které byly v březnu o polovinu dražší než před rokem. Například Natural 95 se u čerpacích stanic prodával průměrně za zhruba 44,50 korun za litr a nafta za 47 korun za litr,« uvedla Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ. Zrychlení meziročního ceno-

vého růstu nastalo podle statistik právě v oddíle doprava a také v oddíle bydlení. Pohonné hmoty a oleje zdražily o 50,6 % (v únoru o 31 %). Ceny elektřiny stouply o 24,7 % (v únoru o 22,6 %), zemního plynu o 37,7 % (v únoru o 28,3 %), výrobků a služeb pro běžnou údržbu a opravy bytu o 16,4 % (v únoru o 14,5 %) a tepla a teplé vody o 13,9 % (v únoru o 12,4 %). Ceny za bydlení také měly opět největší vliv na celkový meziroční růst inflace. Kromě nákladů vlastnického bydlení, vzrostlo nájemné z bytu o 4,4 %, vodné o 5,3 %, stočné o 6,4 %, ceny tuhých paliv vzrostly o 19,9 %.

Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) pak vzrostlo o 16,3 % (v únoru o 15,7 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů a cen nových bytů pro vlastní

bydlení, v menší míře i růstu cen stavebních prací. Ceny v oddíle doprava byly s meziročním nárůstem o 21,6 % další v pořadí vlivu. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje například zdražila mouka o 30,3 %, polotučné trvanlivé mléko o 20,1 %, máslo o 31,9 % a brambory o 21,4 %. Ceny oděvů se zvýšily o 19,9 % a obuvi o 15,4 %. Ceny zboží úhrnem vzrostly o 14,3 % a ceny služeb se zvýšily o 10,4 %. Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců činila v březnu 6,1 % (v únoru 5,2 %).

V celém prvním čtvrtletí letošního roku vzrostly spotřebitelské ceny proti 4. kvartálu 2021 o 6,3 %, což podle statistik představuje nejvyšší mezičtvrtletní nárůst od 1. čtvrtletí roku 1993!

ILUSTRAČNÍ FOTO - archiv

Nájemné má stoupnout téměř o třetinu

Nájmy v České republice během dvou let zdraží přibližně o 30 procent. Válka na Ukrajině způsobí vyšší inflaci, přísnější měnovou politiku a zpomalení výstavby bytů, čímž urychlí přesun Čechů do nájmu. Další tlak na dražší nájem přinese vlna uprchlíků z Ukrajiny. V jejím důsledku letos stoupne poptávka po nájemích o pětinu.

Vyplývá to z analýzy společnosti Cyrrus. »Již před zahájením války na Ukrajině bylo zřejmé, že Čechy čeká přesun do nájemního bydlení. Válka tento proces dále urychlí. Zatímco před zahájením válečného konfliktu jsme předpokládali růst nájmu v letech 2022 a 2023 celkem o 20 %, s přihlédnutím k dopadům války se nyní kloníme k rychlejší dynamice poblíž 30

ILUSTRAČNÍ FOTO – Haló noviny/Ivan CINKA

procent,« uvedl hlavní ekonom Cyrrus Vít Hradil. Aktuální prognózy uvádějí, že by se počet válečných uprchlíků z Ukrajiny mířících

do ČR mohl pohybovat kolem 400 000, nemalá část jich v tuzemsku zůstane trvale. Podle analýzy bude mít tento fakt za následek nárůst poptá-

vaného množství nájemních bytů v ČR v roce 2022 přibližně o 60 000, tedy asi o pětinu nad standardní úroveň. Tato poptávka nemá momentálně na trhu protistranu, byt český bytový fond touto kapacitou disponuje - její uvolnění na trh bude ovšem provázet růst cen nájmu, vyplývá z analýzy.

Obavy z budoucího zdražování a nejistota ohledně vlastní ekonomické situace podle ní pravděpodobně přiměje značné množství Čechů odložit nákup vlastní nemovitosti a zůstat v nájmu. Jak ukazují data z průzkumu spotřebitelské nálady Evropské komise, zhoršila se očekávání vlastní finanční situace Čechů na horizontu příštích 12 měsíců na nejnižší úroveň od roku 1998. Naopak nejvyšší od stejného období jsou aktuálně obavy z dalšího zdražování.

Oběd v restauraci se stává luxusem

Oběd v restauraci v březnu podle společnosti Edenred meziročně zdražil asi o 15 korun na 156 Kč. Nejdražší obědy byly v Praze, průměrná cena činila zhruba 175 Kč.

Vyplývá to z šetření společnosti Edenred, která se zaměřuje na zaměstnanecké benefity. Jídlo přitom bude zřejmě v důsledku vysoké inflace a dalších nákladů provozovatelů stravovacích zařízení dál zdražovat.

Ve srovnání se třetím měsícem roku 2020 Češi za oběd v restauraci letos v břez-

nu zaplatili přibližně o 35 Kč více. Od března 2017 průměrná cena vzrostla o 48 Kč. Společnost Edenred upozornila, že růst výdajů na obědy dlouhodobě převyšuje nárůst reálných příjmů. »V pětiletém horizontu útraty v restauracích vzrostly o 45 %, nárůst příjmů byl ale za srovnatelné období o osm procentních bodů nižší,« uvedla společnost.

Nejrychleji jídlo a útraty v restauracích podle Edenred stoupají od přelomu jara a léta předloňského roku, tedy v době první-

ho rozvolnění protiepidemických opatření. Aneta Martišková zodpovědná v Edenred za firemní vztahy řekla, že dlouhá léta se ve stravovacích provozech mimo hlavní město dal oběd pořídít kolem 100 Kč, v současné době většinou ale nestačí ani 150 Kč.

»Když je inflace v pásmu, na které jsme byli zvyklí v předchozích letech, tak to na chuti lidí chodit do restaurací po celý rok nijak neubírá, při současném prudkém růstu cen ale může dojít ke změně spotřebitelského chování,« dodala Martišková.

Jaderné palivo dalším oříškem pro Západ

V zemích, které v minulosti patřily k sovětskému bloku, vyrábějí elektřinu jaderné reaktory založené na sovětských konstrukcích. Na Ukrajině zajišťují tyto reaktory více než polovinu veškeré elektřiny a také přibližně dvě pětiny výroby elektřiny na území od Finska po Bulharsko. Dodávka paliva pro tyto elektrárny byla celkem rutinní záležitostí. To však skončilo s eskalací válečného konfliktu na Ukrajině. Píše o tom agentura Bloomberg.

Ruská společnost Rosatom je největším vývozcem jaderných reaktorů na světě a udržuje si téměř monopolní postavení nad palivem, které se v nich používá k výrobě elektřiny. Tato firma zatím nebyla sankcionována Spojenými státy ani Evropou.

Evropské země tak stojí před další energetickou výzvou. Kontinent se nyní snaží zakázat ruská fosilní paliva, ale zatím nenašel způsob, jak snížit závislost na obchodu s jaderným palivem z Ruska.

Pro Moskvu je jaderný vývoz důležitým geopolitickým nástrojem. Používá státní peníze k rozšíření působnosti Rosatomu o nové reaktory v Číně, Indii, Íránu a Turecku. Žádná z těchto zemí neuplatňuje vůči Rusku sankce.

Jaderné palivo se liší od komodit jako plyn nebo uhlí. Musí odpovídat předepsanému tvaru s vysokou přesností, podle licenčních požadavků stanovených bezpečnostními úřady. Snaha o předčasné přerušení vztahů s Ruskem by tak mohla ohrozit dodávky elektřiny pro téměř 100 milionů Evropanů v zemích, které spoléhají na jaderné elektrárny jako na svůj největší zdroj čisté energie.

Najít náhradu tak není vůbec snadné a může to trvat roky. Finsko, kde společnost Fortum Oyj provozuje dva reaktory sovětské výroby 90 kilometrů východně od Helsinek, se snaží najít alternativu k Rusku. V 90. letech 20. století podepsalo dohodu s British Nuclear Fuel, kterou nyní vlastní Westinghouse Electric. Nakonec ale zůstalo u výhodnějších cen Rosatomu.

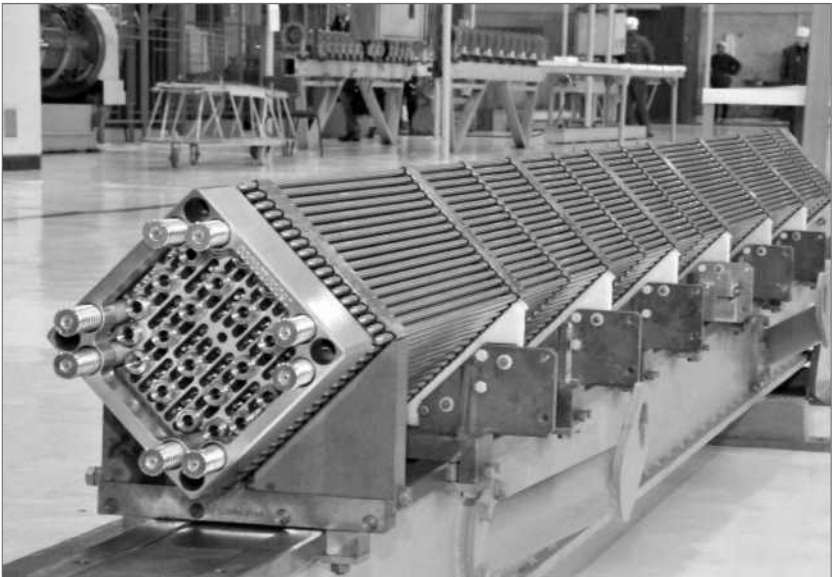
Nedávno americké ministerstvo pro energetiku a Ukrajina začaly pracovat se společností Westinghouse na odstranění paliva Rosatomu z 15 reaktorů na Ukrajině, které stále vyrábějí více než polovinu elektřiny v zemi. Palivo vyrobené firmou Westinghouse nyní vyrábí elektřinu v šesti ukrajinských reaktorech.

Jaderný inženýr José Emeterio Gutié-

rruez, který dříve vedl snahy Westinghouseu konkurovat Rosatomu, upozornil, že aktivity firmy na Ukrajině začaly díky vládním dohodám. Podle něj ale zvláštnosti trhu s jaderným palivem spolu s dědictvím sovětské technologie ztěžují diverzifikaci.

Jen málo zemí má rozsáhlou infra-

strukturu potřebnou k přeměně a obohacování uranové rudy na kov, který se pak musí zpracovat na pelety a vložit do zirkoniových palivových tyčí s bezpečnostní tolerancí měřenou v milimetrech. Katalog mezinárodních předpisů zajišťuje, aby materiál nebyl zneužit pro výrobu zbraní.

Palivová kazeta TVS -Kvadrat vyráběná pro reaktory ruskou firmou TVEL FOTO - TVEL

Nejméně pět let trvá, než země získá licenci pro nového dodavatele. A až deset let, než může začít přijímat palivo vyrobené na míru, uvedl Gutiérrez. Palivo licencované v jedné zemi nelze automaticky převést do jiné země kvůli předpisům a rozdílům v konstrukci reaktorů. Provozovatelům reaktorů ruské výroby ve východní Evropě, z nichž mnohé jsou již na konci své životnosti, se nemusí vyplatit vynaložit stovky milionů dolarů potřebných na změnu zdroje paliva.

Růst poptávky po stabilních dodávkách energie spolu s tím, že EU se rozhodla označit jadernou energii za ekologickou, by mohlo pomoci tento proces urychlit. Slovensko, které má čtyři jaderné bloky ruské výroby, minulý měsíc vytvořilo palivové konsorcium, které má sdílet náklady. Spojené státy se také zapojují a minulý týden přislíbily, že pomohou České republice zajistit palivo pro jejich šest reaktorů ruské konstrukce. Finsko však upozorňuje, že odklon od Rosatomu si vyžádá čas a bude trvat tři až čtyři roky, než bude možné plně vyměnit ruské palivo v současnosti používané ve Finsku za nové.

Stránku připravil Ivan CINKA

Macron – Le Penová. Staronová dvojice

Už předběžné výsledky prvního kola prezidentských voleb ve Francii potvrzovaly předpoklady, že v kole druhém se 24. dubna zopakuje duel mezi centristou Emmanuelem Macronem a vůdkyní krajní pravice Marine Le Penovou. Současný prezident i jeho rivalka se poté snažili promlouvat k široké škále voličů a slibovali budování jednoty ve francouzské společnosti. Řada neúspěšných kandidátů se vymezila proti Le Penové.

Průběžné aktualizované odhady předních francouzských agentur

MÉLENCHON, JEHOŽ VOLILA VÍCE NEŽ PĚTINA HLASUJÍCÍCH, PROHLÁSIL, ŽE LE PENOVÁ BY 24. DUBNA NEMĚLA DOSTAT JEDINÝ HLAS.

pro výzkum veřejného mínění přisuzovaly v neděli večer Macronovi vítězství asi o pět procent se ziskem okolo 28 % odevzdaných hlasů. Macron se krátce před 11. večer dostal do vedení i v oficiálním sčítání hlasů, když Le Penová spadla pod hranici 27 %. Za ní byl v odhadech zástupce radikální levice **Jean-Luc Mélenchon**, jehož zisk během večera narůstal a dostával se hodně blízko ke druhému místu. Všichni tři politici mířili za vylepšením výsledků z roku 2017, kdy Macron zvítězil s 24 % následován Le Penovou s 21,3 %, Mélenchona tehdy volilo 19,6 % hlasujících. V letošním hlasování naopak propadli zástupci tradičních francouzských stran. Kandidátka republikánů Valérie Pécresseová nedosáhla ani na pět procent hlasů, ještě hůře dopadla socialistka Anne Hidalgová. Tyto dvě kandidátky, jakož i zástupce Zelených Yannick Jadot a především Mélenchon vyjádřili podporu Macronovi nebo vyzvali své příznivce, aby ve 2. kole nehlasovali pro Le Penovou. Ta sice za posledních roky změnila svou rétoriku i program, kritici včetně Macrona ji však stále vydávají za nebezpečnou extremistku. Le Penovou z předních kandidátů podpořil pouze další zástupce krajní pravice Éric Zemmour, který v posledních týdnech výrazně ztratil. Mélenchon, jehož volila více než pětina hlasujících, prohlásil, že Le Penová by 24. dubna neměla dostat jediný hlas. »*Chápu váš vztek, ale nepodléhejte mu.*

Emmanuel Macron a Marine Le Penová. Jeden z nich stane v čele Francie. Včera už zase zahájili kampaň.

Nedopustte, aby vás vztek dohnal k rozhodnutí, která by byla nenapravitelná,« vzkázal svým příznivcům, kteří litovali, že neskončil druhý. V projevu hovořil o »nouzovém stavu« francouzské politiky a o tom, že »boj pokračuje«. Také řekl, že Francie je po pěti letech prezidentství Macrona v »zoufalém stavu«. Z hlediska podpory pro postupující kandidáty je Mélenchon zásadním hráčem, neboť skončil v prvním kole na třetím místě s výrazným náskokem na další poražené uchazeče. Proti Le Penové se vymezil i kandidát komunistů Fabien Roussel.

Neděle přinesla i nové průzkumy týkající se očekávaného duelu mezi Macronem a Le Penovou, přičemž podobně jako odhady z minulých dní nasvědčovaly jistému varování jejich šancí. Podle agentury Ipsos hodlá prezidenta volit 54 % Francouzů, zatímco Le Penovou 46 %, agentura Ifop odhaduje podporu Macrona pro 2. kolo na 51 procent. »*Nenechme se mýlit, nic není rozhodnuté a debaty, které v následujících dvou týdnech povedeme, jsou rozhodující pro naši zemi a Evropu,*« řekl šéf Elysejského paláce v projevu. Macron čelí kritice, že kampani nevěnoval dost pozornosti a dával přednost zahraniční politice, kterou využíval ve snaze vyhnout se přímé konfron-

taci se soupeři. V neděli prohlásil, že se bude během zbytku kampaňe, která začala už včera, obracet na všechny voličské skupiny včetně stoupenců Le Penové, »s cílem shromáždit různá přesvědčení a různé priority«. Le Penová ve svém štábu voličům opět slibovala zejména bezpečnost a sociální jistoty a vyzvala Francouze »všech původů«, aby ji volili a pomohli Francii ke změně. »*Vidím naději, že rostou síly pro obnovu země. Všichni, kdo dnes nehlasovali pro Emmanuela Macrona, připojte se k nám,*« řekla politička, která byla při své třetí kandidatuře podle všeho nejbližší úspěchu.

Odevzdat svůj hlas mohlo ve Francii a na jejích zámořských územích skoro 50 milionů voličů, k volbám nakonec podle posledních čísel přišlo asi 35 milionů z nich. Byt byla účast nižší než při předchozích volbách, nepotvrzovaly se obavy z překonání rekordně nízkého zájmu z roku 2002, kdy volby vynechalo 28,4 % právoplatných voličů. Naprostá většina francouzského tisku věnovala titulní stránku nadcházejícímu duelu, výběr témat odráží politickou orientaci deníků. Levicově laděné listy **L'Humanité** a **Libération** zvolily podkladovou černou barvu k vyjádření smutku ze třetího místa levicového kandidáta. Mnohé titulky připomínaly, že Francouze čeká stejná volba jako

v roce 2017. Opakovala se i sportovní terminologie o odvetném zápase. Po sečtení 97 % hlasů měl Macron 27,6 % a Le Penová 23,41. Po sečtení 100 % hlasů získal Macron konečných 27,84 %, Le Penová 23,15 %. S velmi těsným odstupem za ní a s 21,95 % na třetím místě skončil Mélenchon – 21,95 je i jeho konečný výsledek z prvního kola. V jeden okamžik sčítání byl jeho odstup od druhého místa jen pouhých 0,8 % hlasů. Podle oficiálních výsledků dělí Le Penovou a Mélenchona zhruba půl milionu hlasů. K urnám v neděli přišlo asi 35 milionů voličů, a účast tak nakonec byla o něco vyšší, než se předpokládalo. Zastavila se na 73, 69 %.

Deník **Le Monde** možná jako jediný pro svou titulní stranu nezvolil snímek politiků, ale snímek z Ukrajiny; volbám přesto patří hlavní titlek. *Emmanuel Macron a Marine Le Penová ve druhém kole, Jean-Luc Mélenchon jako rozhodčí a za nimi politický chaos*, píše deník na svých internetových stránkách. Tři nejúspěšnější kandidáti »posbírali tři čtvrtiny hlasů a smetli tradiční republikánské síly«, píše list a připomíná, že je to přesně 20 let od chvíle, kdy otec Le Penové Jean-Marie Le Pen zaskočil celou Francii svým postupem do 2. kola volby prezidenta. »*Porážka, která*

vypadá jako vítězství,« popisuje Mélenchonův výsledek **Le Monde**. Sice nepostoupil do druhého kola, ale upevnil si pozici nejviditelnějšího lídra levice.

Šéfredaktor deníku **Le Figaro** Alexis Brézet konstatuje, že »překvapení je, že není žádné překvapení«. Zatímco před prvním kolem se Macron musel obávat, teď vše naznačuje, že před druhým kolem se už bát nemusí a »vítězství by mu nemělo uniknout«. Na pozoru by se podle Brézeta měl prezident mít před stoupenci Mélenchona, kteří by mohli vytvořit protestní blok, který nesmí vláda podcenit. Poučení by si při postupu proti krajní levici mohl Macron vzít ze svého evidentně nepřilíš úspěšného tažení proti krajní pravici, domnívá se šéfredaktor **Le Figaro**. »*Odvetný zápas, výhodu má Macron,*« stojí na titulní straně deníku **Le Parisien**. »*Remake roku 2017 se opravdu bude konat,*« uvedla televizní stanice **France24**. Macron během svého mandátu spolupracoval s pravicovými politiky a přebíral jejich teze tak úspěšně, až »vysál« voličskou základnu republikánské kandidátky Valérie Pécresseové, všímá si **France24**. Pécresseová nepřekročila pětiprocentní hranici, zatímco před pěti lety její republikánský spolutraník François Fillon získal 20 % hlasů a skončil třetí. Pécresseová dokonce vyzvala Francouze, aby jí pomohli uhradit výdaje na kampaň, a zachránili tak republikánskou stranu. Kvůli nízkému volebnímu zisku jí stát proplatí jen desetinu nákladů.

Stanice **BFM TV** na rozdíl od ostatních médií zdůrazňuje, že letošní druhé kolo se výrazně liší od toho před pěti lety. Postoupili sice stejní kandidáti, ale Le Penová výrazně proměnila svůj obraz na veřejnosti a zdržuje se radikálních prohlášení. Přestala také hlasitě volat po odchodu z Evropské unie a eurozóny. Skupina voličů, kteří by si ji ve 2. kole mohli vybrat, je širší, než byla před pěti lety. Nováčkem letošních voleb byl krajně pravicový novinář Éric Zemmour, který po překvapivém podzimním vzestupu nakonec získal jen sedm procent hlasů. Podle průzkumu Elabe by se 86 % jeho voličů mohlo ve druhém kole přiklonit k Le Penové.

(ava, čtk)

OBRANA Z PEKINGU PRO SRBSKO

Čína o víkendu dodala Srbsku moderní systém protivzdušné obrany HQ-22. V Bělehradě přistálo šest velkých čínských armádních letadel. Dodávku potvrdil i srbský prezident Aleksandar Vučić. Za nákup čínského systému si Bělehrad v minulosti vysloužil kritiku Západu, uvedla AP.

Na dodávce protivzdušného systému, který snese z technického hlediska srovnání s americkým systémem Patriot či ruským S-300, se Bělehrad domluvil s Pekingem v roce 2019. Systém podle analytiků do Srbska dovezla šestice čínských nákladních letadel Y-20, která přistála v sobotu v Bělehradě. Podle srbského analytika Aleksandra Radiče Čína provedla »demonstraci své síly«. Prezident Vučić uvedl, že srbská armáda představí svou »nejnovější chloubu« tento týden. Vučić předtím kritizoval státy paktu NATO, že nechtěly povolit přelet čínských vojenských letadel. Západ za nákup čínského systému Srbsko kritizoval. Podle něj by Bělehrad měl svou armádu budovat podle západních standardů, pokud chce vstoupit do Evropské unie či jiných západních paktů. Západ se podle AP prý obává, že Srbsko vybavené moderními zbraněmi z Ruska a Číny by se mohlo pokusit vyvolat ozbrojený střet, například s Kosovem, jehož suverenitu Bělehrad neuznává. Z Číny Bělehrad v minulosti nakoupil např. i vojenské bezpilotní letouny.

(ava, čtk)

FINSKO A ŠVÉDSKO DO NATO

Finsko a Švédsko se chystají už v létě pod vlivem událostí na Ukrajině vstoupit do NATO, píše britský list **The Times** s odvoláním na americké zdroje. Podle nich ruský prezident Vladimir Putin v tomto smyslu udelal velkou strategickou chybu, když se aliance rozšíří na 32 členů.

Putin speciální vojenskou operaci na Ukrajině odůvodňoval mj. snahou zabránit rozšíření NATO. Finská přihláška do paktu je očekávána v červnu, Švédsko by mělo následovat. Pokud se tyto plány uskuteční, Finsko se z členů NATO stane zemí s nejdelší společnou hranicí s Ruskem o délce 1340 kilometrů, poznamenala BBC na svém ruskojazyčném webu. Dodala, že jak Finsko, tak Švédsko mají také dlouhé pobřeží a mnoho ostrovů v Baltském moři. Švédsko více než 200 let nebylo součástí žádné vojenské aliance a Finsko po celou studenou válku přísně dodržovalo neutralitu přátelskou vůči Sovětskému svazu. Nyní se veřejné mínění v obou zemích přiklonilo ke vstupu do NATO, dodala BBC. Připomněla, že švédské noviny Aftonbladet minulý týden také psaly o tom, že Švédsko by mohlo svou přihlášku ke vstupu do NATO podat v polovině června a již koncem stejného měsíce by ji mohli schválit členové paktu na summitu v Madridu. Podle listu chtějí Finsko a Švédsko do NATO vstoupit současně a těsně koordinují své kroky.

VÝROČÍ V KLDR

V KLDR začala týdenní oslava desetiletého výročí nástupu vůdce Kim Čong-una do čela státu. Jejich součástí zřejmě bude i vojenská přehlídka, na níž mohou být předvedeny mezikontinentální balistické rakety.

V pátek si země připomene i 110. výročí narození Kim Ir-sena, věčného prezidenta, děda současného vůdce a zakladatele Korejské lidové demokratické republiky. Rodina Kimů vládne v systému jedné strany od vzniku KLDR v roce 1948. Kim Čong-un se ujal moci v roce 2012 po nečekaném úmrtí svého otce Kim Čong-ila. Tehdy se stal prvním tajemníkem Korejské strany práce, založené v roce 1946.

(ava, čtk)

Kaczyňski hrozil Rusku kvůli Smolensku

Předseda polské vládnoucí strany Právo a spravedlnost (PiS), vicepremiér Jarosław Kaczyński v neděli obvinil Rusko, že bylo v pozadí letecké katastrofy u Smolenska, při níž před 12 lety zahynul jeho bratr-dvojče, tehdejší polský prezident Lech Kaczyński a spolu s ním dalších 95 členů delegace a posádky vládního letadla. Kaczyński slíbil »velice brzy« předložit důkazy pro svá tvrzení.

Delegace, složená z vysoce postavených představitelů polské politiky a armády, letěla v dubnu 2010 do Smolenska, aby v Katyni uctila památku polských důstojníků. Letoun havaroval v husté mlze při přistávání na smolenském letišti. Vyšetřování odhalilo chyby posádky a podle Poláků i dispečerů ruského letiště. Neštěstí se stalo zlomem polské politiky: konzervativci v čele s Jarosławem Kaczyńským vinili tehdejší liberální vládu z nedbalosti při přípravě návštěvy a nedostatečného vyšetřování. Rusko odpovědnost připsalo Polsku. Opoziční média připomínají, že vláda PiS nedokázala od podzimu 2015, odkdy je u moci, předložit hodnověrné důkazy pro tvrzení, že letecké neštěstí bylo atentátem.

»*Dnes víme, co se stalo. Máme odpovědi. Budou předloženy veřejnému mínění,*« řekl Kaczyński podle TVN 24 na shromáždění tisíců lidí k výročí katastrofy před prezidentským palácem ve Varšavě. »*To je ta změna, o které jsem*

Pietní akt před prezidentským palácem ve Varšavě k 12. výročí letecké katastrofy

FOTO – ČTK/AP

chtěl právě dnes, na 12. výročí katastrofy, na 12. výročí tohoto zločinu, hovořit,« uvedl. »*Mnoho z nás mělo v mysli a srdcích velké pochyby. Velice mnoho lidí vědělo, že to není pravda, že celý příběh, který jsme slyšeli oficiálně, nemá s pravdou nic společného. Ale je velký rozdíl mít předtuchu, dokonce být hluboce přesvědčen, a mít důkazy, mít vyčerpávající, důslednou odpověď na otázku, co vedlo k té tragédii,*« tvrdil. V posledních třech letech došlo

podle Kaczyńského k »velké změně« při objasňování okolností katastrofy. Za nesmírné obtížné označil shromáždění důkazů, které trvalo roky. »*Dnes víme, co se stalo. Máme tu odpověď, poprvé úplnou, důslednou, odpovídající na všechny otázky, a také ověřenou různými středisky, a to i mimo Polsko,*« prohlásil. »*Řeč o tom bude v příštích dnech i týdnech. Bude to předloženo veřejnému mínění,*«

Zdůraznil, že jeho bratr dokázal

dělat politiku, křivící ruské plány, které dokázal rošifrovat, popsat i předvídat. A měl odvahu pomoci Gruzii, válčící s Ruskem v srpnu 2008. V zájmu Polska i svobodné Evropy je podle Kaczyńského nutné nastolit otázku o odpovědnosti za zločin a »jak se má zacházet s těmi, kteří přijali rozhodnutí a ti, kteří je vykonali,« a to »jak tady v Polsku, ale především v Rusku«. »*Je to otázka, zda budeme nadále svobodní, nebo budeme žít pod hrozbou teroru teroris-*

JAROSLAW KACZYŃSKI PROSTĚ VYUŽÍVÁ UKRAJINY, ABY UKÁZAL A POTRESTAL TY, KTEŘÍ PODLE JEHO NÁZORU ZAVINILI KATASTROFU Z 10. DUBNA 2010, NAPSAL OPOZIČNÍ LIST GAZETA WYBORCZA.

ter, který se stal v »zájmu Moskvy« nezbytné důkazy. Ač jméno ruského prezidenta Vladimíra Putina nezaznělo, je zřejmé, že ho měl na mysli, když mluvil o pachatelích před soudem. »*Dnes všichni chtějí zúčtování s Putinem. Kaczyński přidává Putinovi smolenský 'zločin' a chce, aby se celá Evropa zmobilizovala a postavila Putina před soud. Kaczyński prostě využívá Ukrajiny, aby ukázal a potrestal ty, kteří podle jeho názoru zavinili katastrofu z 10. dubna 2010. Protože ten, kdo není s námi ve věci Smolenska, ten je s Putinem,*« napsal deník.

(ava, čtk)

Zanedbávání chudých v USA je šokující

V chudších okresech Spojených států amerických umíralo za pandemie COVID-19 v průměru téměř dvakrát více lidí než v bohatších místech země. Uvádí to nová zpráva nevládní společnosti Poor People's Campaign, podle níž šíření koronaviru ještě zhoršilo společenské a ekonomické nerovnosti, které v USA existovaly už před pandemií. Největší podíl na vzniku této nerovnosti má podle zprávy to, že v USA neexistuje všeobecné veřejné zdravotní pojištění. Biskup William Barber označil zanedbávání chudých při pandemii za šokující.

Autoři zprávy vycházeli z údajů o průměrném příjmu a údajů o počtech zemřelých z více než 3200 amerických okresů. Nejvyšší úmrtnost na počet obyvatel přitom vykazovalo 300 okresů, v nichž žije pod hranicí chudoby v průměru 45 procent (!) tamních obyvatel. Při některých vlnách pandemie se přitom rozdíly mezi bohatšími a chudšími částmi USA ještě zvětšovaly. Ve vlně způsobené variantou delta, která se Spojenými státy americkými prohnala na přelomu let 2020 a 2021, byla úmrtnost v okresech s nižším průměrným příjmem dokonce až 4,5krát vyšší než v bohatších částech země. Za vlny omikronu ze začátku letošního roku byl tento rozdíl asi trojnásobný.

Nepojištění nemajetní
Podle autorů nelze vysvětlit takto velké nesrovnalosti například různou mírou proočkovánosti. I v nejchudších okresech totiž dostala alespoň dvě dávky proticovidové vakcíny více než polovina obyvatel. Pravděpodobnějším vysvětlením obrovských rozdílů v dopadech pandemie na obyvatelstvo je proto nejspíš skutečnost, že v chudších okresech má zdravotní pojištění asi dvakrát méně lidí oproti regionům s vyšším prů-

měrným příjmem. Spojené státy jako jediná »průmyslově vyspělá západní země« nemají všeobecný systém zdravotního pojištění.

Společenské selhání
»Zanedbávání chudých a nízkopříjmových osob v této zemi za pandemii je nemorální, šokující a nespravedlivé,« řekl biskup **William Barber**, který je jedním z vedoucích společnosti Poor People's Campaign. Na vypracování analýzy se podílel i profesor z Kolumbijské univerzity **Jeffrey Sachs**, podle něhož pandemie nebyla jen tragédií, která si v USA vyžádala téměř milion životů, ale doslova společenským selháním. »Břemeno této nemoci - co se týče úmrtí, nemocnosti a ekonomických škod - padlo nepoměrně na hřbet chudých, žen a lidí jiné než bílé barvy pleti. Chudí byli v USA pracovníci v povoláních považovaných za nezbytná, byli v první linii, zachraňovali životy, a tím si přivodili nemoc a smrt,« prohlásil.

Americký Jih i Bronx
Největší úmrtnost registrují povětšinou řídké obydlené venkovské okresy ve státech na americkém Jihu. Výrazně těžký dopad pande-

Břemeno nemoci COVID-19 - co se týče úmrtí, nemocnosti a ekonomických škod - padlo nepoměrně na hřbet chudých, žen a lidí jiné než bílé barvy pleti. FOTO - ČTK/AP

mie byl ale také například v newyorské čtvrti Bronx, kde je 56 procent obyvatel hispánského původu a 29 procent obyvatel tvoří černoši. To, že pandemie COVID-19 ve Spojených státech amerických nepoměrně více dopadá na zástupce etnických menšin, začalo být

z vládních dat patrné již po prvních měsících šíření nákazy. Studie zveřejněná v odborném časopise Social Science & Medicine přitom ukázala, že když se informace o vyšším dopadu pandemie na etnické menšiny dostaly do médií, klesl u bělochů v USA strach z nákazy

a začali rovněž vyjadřovat menší sympatie vůči osobám, kterým v důsledku šíření viru hrozilo největší nebezpečí. S větší pravděpodobností se rovněž přestávali řídit protipandemickými příkazy a restrikcemi, například častěji odmítali nosit roušky a stranit se kontaktu s ostatními. (ava, čtk)

Slovensko. Připomínka výročí osvobození

V Radvani nad Dunajom sa 28. marca 1945 v priestore, kde stojí tento pamätník, vylodil výsadek Čiernomorsko Dunajskej flotily Červenej armády, čím začalo oslobodzovanie južnej časti terajšej Slovenskej republiky od vojakov nacistického Nemecka a vojakov fašistického Maďarského kráľovstva ktoré bolo najvernejším a časovo najdlhším spojencom Hitlera.

Odtiaľto postupovali v oslobodzovaní miest a obcí na ľavom brehu Dunaja a skončili svoju bojovú cestu 4. apríla 1945 ako súčasť vojsk Červenej armády pri oslobodzovaní Bratislavy. Tam ich aj zastihlo ukončenie bojov 2. svetovej vojny na Európskom kontinente. Je našou povinnosťou si tento hrdinský skutok pripomínať aj v týchto politicky nestabilných časoch, lebo sa

stal a mal vplyv na ďalšom dlhodobom vývoji vtedajšej Československej republiky. Česť a sláva všetkým bojovníkom Červenej armády, padlým aj ešte žijúcim, lebo bez ich obetí by sme nikdy nevedeli, čo je to žiť v socializme. Pietneho aktu kladenia vencov pri 77. výročí tejto udalosti sa zúčastnili zástupcovia ZO KSS Komárno, zástupcovia Obl. výboru SZPB Nové

Komárno

Radvaň nad Dunajom

Zámky, ZO SZPB Komárno a zástupcovia občianskeho združenia Policajt vo výslužbe so sídlom v Zlatnej nad Dunajom. Pán starosta obce Radvaň nad Dunajom sa nezúčastnil, ale ani neospravedlnil.

Oslobodenie Komárna

30. marca 2022 uplynulo 77 rokov od doby, kedy vojaci hrdinskej Červenej armády oslobodili mesto Komárno od nemeckých nacistických vojakov a fašistických vojakov okupantského Maďarského kráľovstva. V ranných hodinách vstúpili do mesta, z ktorého pred tým pútekali skoro všetci Nemci a ich maďarskí prisluhovači. Očistenie od zvyškov nepriateľských vojakov trvalo do obedňajších hodín. Potom, na znak

víťazstva, vztýčili svoju bojovú zástavu na komíne mestskej elektrárne. V poobedňajších hodinách vykonali slávnostný pochod mestom, veliaci maršál vyznamenal niekoľkých vojakov a potom pokračovali v plnení svojej bojovej úlohy, v oslobodzovaní miest a obcí južnej časti terajšej Slovenskej republiky. Na ich počesť sme usporiadali akt kladenia vencov k soche Námorníka osloboditeľa. Tohto sa zúčastnili zástupcovia ZO SZPB Komárno, ZO KSS Komárno a občianskeho združenia Policajt vo výslužbe so sídlom v Zlatnej na Ostrove. Pán primátor mesta ani nikto iný z tohoto úradu nebol prítomný, lebo podľa vyjadrenia pána primátora nie je vhodná politická

doba na takéto oslavy. Ide aj o to, že veľa obyvateľov južného Slovenska maďarskej národnosti tento deň nepovažuje za deň oslobodenia, ale okupácie, lebo Červená armáda im zabrala časť územia Maďarského kráľovstva v prospech Československej republiky. Napriek tomu zúčastnení sa zhodli na tom, že túto udalosť treba neustále pripomínať a v dnešnej hektickej dobe ešte viac ako kedkoľvek predtým. Česť a sláva všetkým vojakom Červenej armády, ktorí sa na týchto bojoch akokoľvek zúčastnili, a tým prispeli na viac ako 40 rokov mierového života, života v socialistickej vlasti.

Pavol TAUSK,
predseda ZO KSS Trnava
FOTO - (za)

Ztracené deníky vědce Darwina jsou zpátky

Knihovně britské Cambridgeské univerzity kdosi tajně vrátil cenné rukopisné deníky přírodovědce Charlese Darwina, které z jejich sbírek záhadně zmizely před 22 lety. Knihovnice **Jessica Gardnerová** popsala, že pracovníci knihovny objevili dva zápisníky v růžové dárkové tašce, již někdo nechal ležet mezi regály. Uvnitř byly archiválie v hodnotě

mnoha milionů liber a vzkaz s přáním veselých Velikonoc. Univerzitní knihovna o krádeži deníků napsaných před rokem 1840 oficiálně informovala teprve v listopadu 2020, i když je pohřešovala od roku 2000. Původně se ale mělo za to, že je knihovnici jen zařadili na nesprávné místo. Darwinův archiv, který knihovna spravuje, tvoří 189 krabic s dokumenty. »Mám obrov-

skou radost. Jsou v bezpečí, v dobrém stavu a jsou doma,« řekla Gardnerová, když oznamovala dobrou zprávu, že ztracené deníky jsou opět v držení knihovny. »Myslela jsem si, že to potrvá roky. Pociť úlevu, který jsem cítila, když se deníky vrátily, byl obrovský a je těžké ho vyjádřit slovy.« Odborníci si jsou po přezkoumání jisti, že do knihovny se vrátily právě a nepoškoze-

né Darwinovy deníky, které neznámý držitel nejspíš dobře opatroval. Do knihovny je donesl 9. března pečlivě neprodyšně zabalené v plastové fólii, zasunuté do obálky s nápisem *Knihovnicku, veselé Velikonoce, X.* Knihovna nález po konzultaci s policií odhalila až nyní. Vyšetřovatelé pátrají, kdo archiválie přinesl. Snaží se analyzovat záznamy bezpečnostních kamer

a vyzývají veřejnost, aby se na ně obrátila, pokud má nějaké informace. Dva rukopisné deníky, které byly ukradeny, pořídil Darwin před rokem 1840 poté, co se vrátil z plavby na Galapágy. Jejich součástí je i náčrt evolučního stromu, který se stal o 20 let později základem jeho slavné knihy *O původu druhů*, v níž přišel s teorií přírodního výběru. (čtk)

Česky se ve Vídni vyučuje již 150 let

Je všeobecně známo, že ve Vídni žije silná česká, a také slovenská menšina. Je to dáno známými historickými důvody, kdy do hlavního města někdejšího Rakousko-Uherska odjízděli Češi, Moravané, Slezané a Slováci za prací. V místě, kde se narodili, nebyla, a Vídeň jako metropole mocnářství přirozeně nabízela bezpočet pracovních příležitostí. Pro děti těchto přichozích byla v 70. letech 19. století založena první česká škola, která se s většími či menšími peripetiemi nadále rozvíjela a rozšiřovala. V současnosti nabízí plnohodnotné vzdělání od mateřinky po gymnázium. České školství ve Vídni slaví letos 150 let svého trvání.

Pro Čechy a Slovaky žijící ve Vídni bude letošní rok mimořádný, jak podotýká Československý ústav zahraniční (ČSÚZ) ve svém aktuálním *Bulletinu*. Již v lednu představil Ing. Karel Hanzl, starosta Školského spolku Komenský - což je zastřešující instituce českého školství ve Vídni - plány pro celý tento rok. Uskuteční se totiž řada společenských, kulturních, sportovních a dalších akcí, jež mají toto výro-

stránkách <https://www.komensky-vienna.at/cz/> školského spolku (německy Schulverein Komensky).

Nezbývá než smeknout

Spolek, jenž zvolil pro svůj název jméno významného českého myslitele a pedagoga evropského významu Jana Amose Komenského, byl zare-

žáci a zákyně docházet do sedmi českých obecných škol, šesti hlavních, jednoho reálného gymnázia, jedné obchodní školy, jednoho ústavu pro ženská povolání, dvou slovanských jazykových škol, 17 opatroven a devíti venkovských českých škol a žáků bylo celkem na pět tisíc! Již jen ze samotného výčtu je zřejmé, že péče našich předků o výuku dětí v rodném jazyce byla nebývalá a obětavá a nezbyvá nám než smeknout. Poslední ze škol, kterou spolek zbudoval a zafinancoval, jak uvádí Bulletin ČSÚZ, byla otevřena v roce 1935. A tato budova je jednou z těch, jež plní školské a vzdělávací účely do současnosti.

Česko-slovensko-rakouské přátelství

S nástupem nacismu v Ra-

Školní budova v ulici Schützengasse s vlajkami českou, rakouskou a slovenskou

čí připomenout. V plánu je každý měsíc jedna významná akce. Také byla k tomuto výročí vydána reprezentativní publikace autorky dr. Vlasty Valeš *Školský spolek Komenský – 150 let českého školství ve Vídni*.

Školský spolek Komenský je

Publikace připravená k výročí českého školství ve Vídni

zřizovatelem a provozovatelem mateřské školy, obecné školy, osmiletého gymnázia a Klubu přátel školy Komenský. Již od roku 1872 je tato dobrovolná organizace neodmyslitelnou součástí české vídeňské menšiny, protože *Školy Komenský* po dlouhá desetiletí nabízejí dětem žijícím ve Vídni výuku nejenom v německém, ale i v českém a od roku 2004 také ve slovenském jazyce. Za téměř 150 let prošly těmito školami desetitisíce žáků a na výuce a výchově se podílely tisíce učitelů a vychovatelů. »Smyslem našeho snažení je uchování tohoto vzácného pokladu i pro příští generace,« možno číst na webových

gistrován dolnorakouským místodržitelstvím v únoru 1872. V té době žilo v metropoli na Dunaji okolo 150 000 Čechů. Dochované dokumenty z valné hromady konané v dubnu 1872 dokládají, že spolek měl solidní materiální zázemí, a to nejen od vídeňských Čechů, ale také z Prahy a řady krajských spolků. »Ale chodilo se s pokladničkou po celé Vídni a takto naši vlastenečtí předci zafinancovali nejen výstavbu školy pro české děti, ale i platy učitelů a školní provoz,« řekl Hanzl při návštěvě delegace Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových v roce 2016. Díky tomu vznikla v roce 1881 nová jednopatrová školní budova a o dva roky později se v ní již pilně vyučovalo. Žáků přibývalo, což nutně vedlo k další přístavbě této první budovy, ale rostly i budovy další v jiných částech Vídně. V roce 1922 mohli čeští

Žáci či studenti ve své třídě... a na chodbě školy

kousku byl s českým školským spolkem a jeho školami konec. Vyučovat děti v jazyku »méněcenné rasy« opravdu nebylo v plánech nacistů. Po anšlusu a během druhé světové války se do školních budov dříve českých

škol nastěhovaly vojenské instituce hitlerovského Německa. Spolek byl násilím rozpuštěn. Válečné události spojené s osvobozením Vídně některé budovy poškodily.

Poválečná obnova nebyla jednoduchá, »spolupráce mezi krajany ve spolicích se značně změnila,« jak píše autor článku v Bulletinu pod zkratkou *Hebr*. Za poválečné bídy v Rakousku se mnoho Čechů vrátilo do Československa a žáků ubývalo. Ale jak uznal Ing. Hanzl, výuka češtiny ve škole byla československým státem podporována stále.

Po rozpadu Československa na dva samostatné státy se od školy odpoutali slovenští žáci – ti však po několika málo letech opět našli cestu zpět. Poslední léta je tedy vlast-

dobře uplatnitelní na rakouském trhu práce a jsou úspěšní i při vstupu na vysoké školy – přirozeně v Rakousku, a protože ovládají češtinu/slovenštinu, mohou studovat i na vysokých

republiku (resp. Slovenskou republiku), ale o vzdělání ve svém mateřském jazyce mají zájem. I tak to však pro zajištění financování nestačí a vedení Školského spolku Komenský se

Předseda správní rady Nadace Nadání prof. Václav Pavlíček (vlevo) s Ing. Karlem Hanzlem v r. 2016 v učebně fyziky s historickým vybavením

musí hodně otáčet, aby našlo i další zdroje financování. A protože se jedná o školu soukromou, rodiče, s výjimkou sociálních případů, platí školné.

Pedagogové a vychovatelé této vídeňské české školy se obětavě věnují svým svěřencům nejen v dopoledních hodinách, ale také odpoledne, kdy je vedou ke sportu a kulturním aktivitám. Děti hrají na hudební nástroje a zpívají ve školním sboru, zdokonalují si český či slovenský

ně Komenského škola také symbolem česko-slovenské vzájemnosti a česko-slovensko-rakouského přátelství. Proto na školních budovách, které sídlí na *Sebastianplatz* a také v ulici *Schützengasse*, visí tři státní vlajky: česká, slovenská a rakouská.

Oříškem je financování

Zvratit předchozí nepříznivý stav se podařilo roku 1993, kdy se do čela Školského spolku Komenský postavil současný starosta Karel Hanzl. Škola se zkonsolidovala a dle všeho v jejích složkách pracují jenom srdcaři, lidé, kteří pro školu a její žáky doslova žijí. Výsledkem je, že žáci vidí školu jako svou instituci, češtinu či slovenštinu vnímají jako svou mateřštinu, konstatuje mile starosta Hanzl. Absolventi české střední školy s maturitou (reálného gymnázia) jsou velmi

školách v ČR a SR. Výuka, kterou zvládají v Komenského škole, je totiž bilingvní, česko-německá, či slovensko-německá.

Škola se také etablovala v rámci vídeňského školství a úzce spolupracuje s českými institucemi, jako jsou například již zmíněný Čs. ústav zahraniční, ale také Nadace Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Základní snahou od samého počátku činnosti spolku bylo zajistit pravidelné financování škol, což je oříšek každé smyslné aktivity, jež má být pravidelná. Výborné je, že školy byly zařazeny do systému *Českých škol bez hranic*, do kterého přispívá český stát. A tak to má být, chtělo by se dodat, protože český stát má mít přímo v popisu práce pečovat o udržování znalosti českého jazyka pro další generace, které sice žijí mimo Českou

jazyk literárními pásmy a recitačními soutěžemi, nacvičují divadelní představení, která prezentují v krásném divadelním sále. Mají také řadu přátel v České a Slovenské republice, ať už to jsou školy, spolky nebo instituce. Jak jsem uvedla v Haló novinách v roce 2016, Školský spolek Komenský je skutečným vyslancem českého jazyka a kultury v Rakousku a mělo by se také tak k němu – tedy s úctou a respektem – přistupovat. Popřejme mu dalších úspěšných 150 let!

Monika HOŘENÍ
FOTO – autorka a webové stránky Školského spolku Komenský

C1

05.59 Studio 6. Ranní infoservis ČT **09.00** Zavolejte porodní sestrčky V (1/8). Britský seriál (2016) **10.00** Po stopách hvězd. Gabriely Vránová (2008) **10.25** První republika III (1/13). Původní dobový seriál **11.30** AZ-kvíz **12.00 Zprávy ve 12**
12.20 Předpověď počasí, sportovní zprávy, Události v regionech plus
12.30 Sama doma
14.00 Všechno, co mám ráda
14.40 Stella Zázvorková – 100 let: Babí léto. Stella Zázvorková a Vlastimil Brodský v českém filmu o potřebě dobrodružství i ve stáří (2001)
16.20 Zavolejte porodní sestrčky V (2/8). Britský seriál (2016)
17.15 AZ-kvíz. Soutěž pro každého
17.40 Černé ovce. Reportáže, testy, rady **18.00 Události v regionech**
18.25 Kde domov můj? Vědomostní soutěž
18.55 Události za okamžik a počasí **19.00 Události**
19.56 Branky, body, vteřiny
20.10 Tankový prapor. Danny Smiřický a jeho historky z vojenské služby za časů pověstného generála Čepičky. Filmový přepis knihy Josefa Škvoreckého (1991)
21.30 Nevinné ůi. Lež má rozbité auto. Každý má někdy důvod neřít pravdu **Výsledky losování Šťastných 10 a EuroMillions**
22.44 Komisař Moulin. Příliš blízká ochrana. Yves Rénier v hlavní roli francouzského kriminálního cyklu (2000)
00.20 AZ-kvíz **00.45** Banánové rybičky **01.25** Zajímavosti z regionů **01.50** Sváteční slovo **01.55** V kondici **02.15** Dobré ráno **04.45** Hobby naší doby **05.15** Černé ovce **05.30** Události v regionech

C2

05.59 Dobré ráno **08.30** Zázračná planeta: Špióni v přírodě (3/4). Ostrovy jižní polokoule **09.25** Zázraky lidského génia: Katedrály **10.15** Dějiny světa: Slovo a meč (3/8) **11.10** Největší tankové bitvy: Korea
12.00 Nedej se plus
12.25 Nedej se: Češi zachraňují Amazonii
12.50 Válečné stroje: Špiónáž. Britský dokument
13.40 Tajemství 2. sv. války:
Zničení Hitlerových zásob ropy. Britský dokumentární cyklus
14.35 Království divočiny: Slon africký, Tanzánie. Japonský dokumentární cyklus
15.00 Královská města Číny. Francouzský dokument
15.55 Zmrzlá planeta: Na tenkém ledě. Dokumentární cyklus z koleček BBC Earth
16.45 Antonín Kratochvíl – 75 let: Narodil jsem se fotografem. Portrét (1999)
Na japonském trůnu.
Portrét císaře Naruhita a jeho ženy Masako. Japonský dokument
18.05 Brazilská samba, Rio de Janeiro. Francouzský dokument
19.00 Cyklotoulky. Korutansko
19.10 Křesťanský magazín
19.40 Postřehy odjinud
19.50 Zprávy v českém znakovém jazyce
20.00 Rozhňevaný muž. Lino Ventura ve francouzsko-kanadském thrilleru (1979)
21.45 Návrat geniů - rekonstrukce Národního muzea. Časosběrný dokument J. Střechy
22.45 Letecké katastrofy: Požár v nákladovém prostoru. Kanadská dokumentární rekonstrukce
23.35 Berlín 30. let očima diplomatů. Francouzský dokument
00.30 H2O: Molekula života (2/3). Civilizace **01.25** Fargo (1/10). Paradox hráte **02.30** Cestý víry: Otac plukovník

nova

05.55 Snídaně s Novou **08.40** Novashopping **08.55** Ulice (4246). Český seriál (2022) **09.50** Specialisté (161). Trvalá. Český kriminální seriál (2022) **10.55** Na lovu. Kvíz **11.45** Tescoma s chutí **12.00 Polední Televizní noviny, Sportovní noviny, Počasí**
12.40 Doktoři z Počátků (41). Férovka se nekoná. Seriál (2014)
14.00 Mentalista III (22). Rapsodie v rudém. Americký krimi seriál (2010)
14.55 Kriminálka Las Vegas II (13). Krize identity. Americký seriál (2001)
15.55 Kriminálka Las Vegas II (14). Prst. Americký seriál (2001)
16.57 Odpolední Počasí **17.00 Odpolední Televizní noviny, Sportovní noviny**
17.25 Na lovu. Světově úspěšný televizní kvíz
18.25 Ulice (4247). Český seriál (2022)
19.30 Televizní noviny, Sportovní noviny, Počasí
20.20 Survivor Česko & Slovensko (25). Na ostrově přitahuje. Hra Survivor se překlopila do své druhé poloviny. Kmeny Mao a Azua jsou již historie. Po sloučení hráči bojují každý sám za sebe, i když bez pořádné promyšlených aliancí se jednotlivec do finále dostane jen stěží. Dny přibývají, síly ubývají, ale Survivor může být jen jeden
22.55 Víkend. Příběhy štěstí, proher a objevů
23.45 Kriminálka Las Vegas II (13). Krize identity. Paul Millander, který unikl po zavraždění své poslední oběti, se vrátil!
00.45 Kriminálka Las Vegas II (14). Prst **01.40** Mentalista III (22). Rapsodie v rudém **03.00** Na lovu **03.45** Doktoři z Počátků (41). Férovka se nekoná **04.45** Novashopping

Prima

06.15 M.A.S.H (226). Americký válečný seriál (1972 – 1982) **07.00** Nový den **08.10** M.A.S.H (227) **08.45** M.A.S.H (228). Americký válečný seriál (1972 – 1982) **09.15** Famář hledá ženu. Nové díly oblíbeného pořadu **10.25** Vysněná krása. Osm příběhů **11.30** Walker, Texas Ranger IX (13). Hraniční ulice. Americký akční seriál (2000)
12.30 Jake a tlustoch III (22). Z tebe se zblázním. Slavný americký krimiseriál (1987-92)
13.30 Kriminálka Montpellier I (5). Romeo a Julie. Francouzský kriminální seriál (2016)
14.35 Námořní vyšetřovací služba IV (13). Návrat Sharifa. Americký krimiseriál (2006)
15.40 Ano, šéfe!
16.50 Policie v akci
17.50 Prostřeno!
Pět soutěžících, pět večerí, menu tradiční i exotická! Reality show Prostřeno!
18.52 Počasí
18.55 HLAVNÍ ZPRÁVY
19.40 Krimí zprávy
19.55 SHOWTIME
20.15 ZOO (20). Past na Viky. V zoo usilují o získání samce vzácné želvy. Nakonec nečekané pomůže Sid. Roklová se dozví, co se stalo Vojtovi, a chce na post ředitelky zoo rezignovat. Danuše nastraží na Viky léčku v podobě vystoupení na oslavě Petrových zásnub
21.35 7 pádů Honzy Dědka
22.40 7 pádů Honzy Dědka
23.55 Ano, šéfe!
01.10 LIKE HOUSE 3 **01.55** LIKE HOUSE 3
NIGHT SHOW **02.10** Námořní vyšetřovací služba IV (13). Návrat Sharifa **03.05** Jake a tlustoch III (22). Z tebe se zblázním **04.05** Kriminálka Montpellier I (5). Romeo a Julie **05.45** Pohoda u krbu

☆ barrandov

05.40 Jak to dopadlo!? **09.15** Klenot TV **12.45** Teleshopping Soukup shop **13.00** Záchranáři. tyři příběhy, čtyři výjezdy. Budte s námi u toho! **14.15** Nebezpečné vztahy live. Životní kotrmelce, zklamání, nenávist a bolest! To vše tváří v tvář **15.10** Nebezpečné vztahy. Láska je krásná věc, dokud se nezvrhne v nenávist. Neuvěřitelné životní příběhy **16.00** EXPLOZIV. Rady a skvělé nápady! **17.00** Poklad z půdy. Stará veteš může svému majiteli vydělat **18.15** Poklad z půdy. Stará veteš může svému majiteli vydělat **19.25** MOJE ZPRÁVY **20.00** VIP svět **20.35** Aréna Jaromíra Soukupa. Jaromír Soukup v diskusním pořadu **21.30** Týden podle Jaromíra Soukupa. Jaromír Soukup komentuje aktuální události **22.05** Duel Jaromíra Soukupa. Exkluzivní rozhovor s předními politiky a osobnostmi **22.35** Poklad z půdy. Stará veteš mohou svému majiteli vydělat! **23.40** Aréna Jaromíra Soukupa **00.35** Týden podle Jaromíra Soukupa **01.10** Duel Jaromíra Soukupa **01.45** Exkluziv Kateřiny Brožové. Nahlédněte spolu s námi do světa hvězd a jejich nejbližších **02.30** MOJE ZPRÁVY **03.00** Na plac! Sance pro herce z ulice

ROZHLAS

RADIOŽURNÁL – 9.06–14.00 Dopolední Radiožurnál/ reportáže, zpravodajství, ekonomické aktuality i informace z tisku **09.06–10.00** Host Lucie Výborné **12.00** Hlavní zprávy – souhrn **12.08** Rozhovory a komentáře **14.06–15.00** Odpolední Radiožurnál – aktuální reportáže **15.06–20.00** Odpolední Radiožurnál **16.00** Zprávy **17.00** Zprávy **17.06** Dvacet minut Radiožurnálu **18.00** Hlavní zprávy **18.10** Rozhovory a komentáře **19.00** Zprávy **20.00** Zprávy **20.05** Večerní Radiožurnál. **21.00** Zprávy **21.05** Host Lucie Výborné **22.00** Zprávy **22.05** Večerní Radiožurnál **23.00** Zprávy **DVOJKA – 12.00** Zprávy **12.04** Polední sirény **13.00** Odpoledne s Dvojkou **13.17** Legendy zábavy **13.48** Na vidličce Romana Pauluse **15.40** Prstem po mapě s Petrem Horkým **16.00** Zprávy **16.04** Káva o čtvrté **17.00** Zprávy **17.04** Příběhy z kalendáře **18.00** Zprávy **18.04** Moci bez nemoci **18.30** Srdcovky od Dvojky **19.50** Hajaja. Loupežnické pohádky (2/8) **20.00** Toulky českou minulostí **20.30** Jak to vidí... **21.00** Česká dvanáctka. Hitparáda Dvojky **22.00** Četba na pokračování. Julian Barnes: Arthur & George (9/14) **22.30** Noční Mikroforum **23.30** Noční proud **VLTAVA – VLTAVA – 12.00** Zprávy **12.05** Polední koncert **13.30** Povídka **14.00** Mozaika **14.50** Básnění **16.30** Akcent **17.00** Zprávy **17.02** ArtCafé **18.00** Jazzový podvečer **18.30** Četba na pokračování. Josef Václav Frič: Ve jménu ohrožené svobody (11/12) **19.00** Sedmé nebe s Milanem Caisem **20.00** Večerní drama. Petra Ušelová: Lomeno 0049 **20.55** Leoš Janáček **21.15** Akademie. Mářina kuchařka **23.00** Četba s hvězdičkou. David Herbert Lawrence: Milenec lady Chatterleyové (12/13) **23.30** Jazzový podvečer

C3

05.59 Dobré ráno. Ranní show České televize **08.30** Na vrcholky hor s Vladimírem Čechem **08.50** Jak se stal Matěj Cvrček doktorem. Pohádka (1966) **09.20** Kavárníčka dříve narozených (1991) **10.15** Petr Novák. Tři písně **10.25** Miki Ryvola. Portrét trampského písničkáře (2001) **11.05** Banánové rybičky (2005) **11.35** Generace "0": Královna rychlých nožů **12.00 Zprávy ve 12**
12.20 Předpověď počasí, sportovní zprávy
12.30 Náš venkov: Muzikant a Stará škola
12.55 Za vesnickými muzikanty. Ladislav Kubeš – Zpívejte si s námi. Hudební cyklus (2006)
13.30 Zaprášená revue. Směs melodií vzdávající hold filmu Limonádový Joe (1991)
14.00 Kufr. Zábavný soutěžní pořad (2002)
14.45 Stokrát nic. Jediný dochovaný díl nejstarší soutěže Československé televize (1967)
16.15 Kalhoty od krejčího ze Lhoty. Pohádka o lidské hlouposti (1988)
17.15 O poklad Anežky České. Soutěž (2003)
17.55 Dempsey a Makepeaceová (3/31). Na padrť. Britský krimi seriál (1984)
18.55 Události za okamžik a počasí **19.00 Události**
19.56 Branky, body, vteřiny
20.05 Kufr. Zábavnou soutěžní hru uvádí Pavel Zedníček a Aleš Ulm (2000)
20.45 Hybš hraje swing. Koncert (2004)
21.35 Dempsey a Makepeaceová (4/31). Výhra. Britský krimi seriál (1984)
22.25 Zprávy v českém znakovém jazyce
22.35 Medvěď. Stella Zázvorková a Jan Werich v televizní adaptaci komedie A. P. Čechova (1961)
23.10 Na vrcholky hor s Vladimírem Čechem
23.30 Ztracené adresy. Stará Voda
23.50 Generace "0": Královna rychlých nožů
00.05 Sváteční slovo pomocného brněnského biskupa Pavla Konzula. Květná neděle

Banánové rybičky

Kufr

FOTO - archiv

Počasí

DNES bude jasno až skoro jasno, od západu postupně až oblačno. Nejvyšší denní teploty **13 až 17 °C**, v jihozápadních Čechách ojediněle až **19 °C**, v 1000 m na horách kolem **8 °C**, na Šumavě kolem **12 °C**. Slabý jihovýchodní vítr **1-4 m/s**.
ZÍTRA bude polojasno nebo skoro jasno, později v Čechách částečně přibývání oblačnosti. Ráno ojediněle mlhy. Noční teploty **6 až 2 °C**, v údolích a při slabém větru kolem **0 °C**, denní teploty **16 až 20 °C**. Slabý proměnlivý vítr **1-4 m/s**, v oblasti Českomoravské vrchoviny mírný jihovýchodní vítr **3-7 m/s**.
Ve čtvrtek bude převážně polojasno, během dne od severozápadu přechodně zataženo s přeháňkami, ojediněle i bouřkami. Noční teploty **7 až 3 °C**, denní teploty **17 až 21 °C**. Slabý proměnlivý vítr do **3 m/s**, na východě mírný jižní, později severní vítr **2-6 m/s**.

SVÁTEK MÁ DNES JULIUS, ZÍTRA ALEŠ

Využijte nabídky knih nakladatelství Futura:

www.nakladatelstvi-futura.cz

e-shop

DEVIZOVÉ KURZY ČNB

Platné od 11. dubna			
Stát	měna	množství	kurz
Čína	žen-min-pi	1 CNY	3,521
EMU	euro	1 EUR	24,430
Maďarsko	forint	100 HUF	6,457
Polsko	złoty	1 PLN	5,260
Švýcarsko	frank	1 CHF	24,001
USA	dolar	1 USD	22,417
V. Británie	libra	1 GBP	29,198

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme, že prodejna knih Futura je opět otevřena.

Otevírací doba

Pondělí: 8.30 – 15 hodin
Úterý: 8.30 – 15 hodin
Středa: 8.30 – 15 hodin
Čtvrtek: 8.30 – 15 hodin
Pátek: 8.30 – 14 hodin

Polední pauza 12.00 – 13.00 hodin
Tel. 222 897 320

Haló noviny
levicový deník

LABE MEDIA a. s. Rozšiřuje společnost holding PNS. Distribuci pro předplatitele provádí v zastoupení vydavatele PNS, správu kmene zajišťuje Česká pošta. Příjem objednávek a reklamace – tel.: 222 897 320 nebo 800 300 302. Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami pro předplatitele. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí a nehonoriují. MK ČR E 5828, ISSN 1210-1494. Neoznačené materiály jsou převzaty ze servisu ČTK.

Haló noviny vycházejí denně kromě neděle, jsou distribuovány po celém území ČR.

Z HISTORIE

Mezinárodní den kosmonautiky

1912 zemř. **Ernest DUCHESNE**, francouzský lékař, farmakolog, průkopník výzkumu antibiotik (nar. 30. 5. 1874)
1922 zemř. **František ONDRÍČEK**, český houslista a hudební skladatel (nar. 29. 4. 1857)
1927 zemř. **Bartoloměj NAVRÁTIL**, český matematik a fyzik, objevitel elektrografie (nar. 1. 9. 1848)
1992 zemř. **Vlastimil HAŠEK**, český herec (nar. 7. 6. 1928)
1997 zemř. **George WALD**, americký biochemik. Nobelova cena za lékařství a fyziologii 1967 (nar. 18. 11. 1906)
2007 zemř. **Karel ŠTORKÁN**, český spisovatel a scenárista (nar. 5. 5. 1923)

RECEPT PRO TENTO DEN

Velikonoční polévka

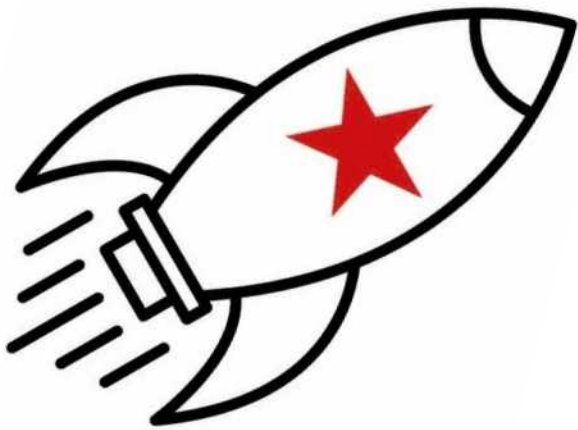
Potřebujeme: *1 l vývaru z uzeného masa, kousek uvařeného uzeného masa, 1 cibuli, 1 paprikovou klobásu, 60 ml smetany ke šlehání, 1–2 lžice hladké mouky, 4 vejce, čerstvý křen, pažitku, sůl a čerstvě mletý pepř.*

Ve vývaru necháme povařit na kolečka nakrájenou cibuli a klobásu asi 15 minut. Vmícháme smetanu rozmíchanou s moukou a opět necháme alespoň 10 minut povařit. Do talířů nebo misek vložíme nakrájená natvrdo uvařená vejce a nakrájené uzené maso a zalijeme polévkou. Ozdobíme nastrouhaným křenem a pažitkou. Dochutíme solí a pepřem. Dobrou chuť!

Zaslal Václav Koča, Sokolov (recept č. 86/22)

Tajenka skrývá krajový název pomlázky		Tajenka	NÁZEV HLÁSKY	NEALKOHO- LICKÝ NÁPOJ	ATRAKTIVNÍ	SLITINA NIKLU A ŽELEZA
		VELICE				
		VRAŽDA (ZAST)				
	Č. TISÍCKRÁT VĚT. NEŽ TIS. ANGL. ZKR. OTÁČ. ZA MIN.					
DOMÁCKY RONALD			ŘÍMSKÝCH 1505			
PŘEDLOŽKA			OSOBNÍ ZÁJMENO UMÍNĚNÝ ZÁPOR			
ŘÍMSKÝCH 1506				SLOVEN. IR TÍŠÍCÍ CITOSLOVCE		
		HOLAND. TISKOVÁ AGENTÚRA ÚTISK			ŽENSKÉ JMÉNO	
	ZPŮSOBY ÚPRAVY VLASŮ KOPIE					POSVÁTNÝ BYK U EGYPTANŮ
ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROLY			SVOJE TEMNOTA			
MZDA				PRIMÁT ŘÍMSKY 49		
OSLÍ HÝKÁNÍ		MINIA- TURNÍ				
MPZ SLOVENSKA		KOTLINKA V OBLASTI VĚČNÉHO SNĚHU				

Tajena z pondělí zní Binovačka

VIZE mladých

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

posledních pár dní intenzivně přemýšlím nad změnami, které nás jako stranu čekají. Poslední průzkum veřejného mínění (a to si i jako vystudovaná socioložka o některých průzkumech myslím své) přinesl KSČM podporu 2,5 % voličů. Žádná sláva. V této situaci jsme přišli o cenný informační kanál v podobě deníku. Říkám si tedy, bude týdeník stačit? A jak by měl vlastně vypadat, aby přitáhl pozornost na stáncích? Pár týdeníků jsem si v pátek koupila a prolistovala. Formát A4 je pohodlný do batohu i kabelky, lesklý papír s velkými fotkami osloví. Ale co obsah? Měl by být exkluzivní, provokativní, levicový. Měl by mluvit jazykem pracujících a o věcech, které je trápí. Měl by mobilizovat, organizovat. Kdo by se měl na jeho tvorbě podílet? Měl by být informačním kanálem KSČM nebo široké levice? Spousta otázek. Zajímalo by mě, co si o tom myslíte vy - čtenáři deníku. Napište nám na email VIZEmladych@gmail.com.

Také jsem hodně přemýšlela, co je před námi v Praze, kde žiji a pracuji. Tyto myšlenky jsem pak zformulovala do pětiminutového projevu, který jsem přednesla na sobotní krajské konferenci. V souboji o vedení Prahy však moje vize, jak se v Praze vydat jinou cestou než doposud, cestou bez nacionalismu, cestou oslovení levicové kulturní fronty, cestou vedoucí mimo naši stranickou bublinu, která by zaujala více mladých komunistů, přesvědčily jen třetinu delegátů. Bude tedy na pořadu dne hledat jiné cesty, jak s těmito lidmi navázat spolupráci. Je nesmírně důležité přimknout k sobě mladé lidi, lidi produktivního věku, zkušené a dobře zorientované v dnešní době. Právě s nimi bychom dokázali lépe formulovat aktuální problémy i návrhy jejich řešení. Vůli k tomu mají, ale těžko hledají cestu ke straně, která na ně i prostřednictvím svých představitelů působí všelijak, jen ne jako pokroková komunistická strana zaměřená v první řadě na existenční problémy pracujících.

Nu, čeká nás spousta práce. Než se do ní ale pustíme, přeji příjemné čtení dnešní Vize mladých. Najdete v ní vzpomínky na velikány minulosti i současnosti a také zajímavý rozhovor se slovenským filosofem, který teprve nedávno oslavil třicátku.

Petra PROKŠANOVÁ, vedoucí redaktorka

Vzpomínky na Zdeňka Duška

Na konci března, v úterý 29. 3., naše řady opustil ve věku nedožitých 69 let PaedDr. Zdeňek Dušek. Celoživotní člen komunistické strany, dlouholetý obětavý městský a krajský zastupitel, funkcionář KSČM, poctivý a laskavý člověk. V duchu rodinné tradice byl Zdeněk po celý svůj život aktivní v komunistickém hnutí. Velká část jeho života je ale spjata také s pedagogickou činností na různých úrovních.

Cestou na berlínskou demonstraci Luxemburg-Liebkecht-Lenin

FOTO - Jaroslav RŮŽIČKA

V polistopadovém období nebylo působení ve školství jednoduché. Ani po událostech roku 1989 ale Zdeněk neuhnul a zůstal věrný svému přesvědčení. Byl nejen aktivním předsedou odborové organizace, ale také klubu učitelů a místopředsedou OV KSČM. Dlouhá léta též úspěšně kandidoval v komunálních i krajských volbách. Jako zastupitel měl respekt i u oponentů z jiných politických stran. Vystupoval vždy věcně a snažil se řešit každodenní problémy občanů našeho města, ať již jako odborář, či zastupitel. Jako učitel se též velmi iniciativně zapojoval do činnosti odborné sekce školství KSČM, ve které se podílel na tvorbě politiky strany pro oblast školství na celostátní úrovni.

Zdeněk byl dobrý, velmi obětavý a soudružský kamarád i v mimostranickém životě. Ve vzpomínce ho vidíme vždy s kloboukem a nezbytnou

dýmku. Zdeněkovi také nebylo cizí ledacos prodiskutovat při přátelském posezení se svými soudruhy. V rámci debat rád diskutoval o historii, často zmiňoval i svou zálibu ve fotografování, zejména při cestách do jeho oblíbené Francie. Ani v posledních letech svého života, přes vážné a stupňující se zdravotní problémy, nepolevil ve stranických aktivitách. Velmi pomáhal při přípravě mnoha akcí, rád jezdil s mladými i na levicové akce do zahraničí. Ostatně, právě zapojení mladých do činnosti strany vítal a snažil se jim předávat své celoživotní nabyté zkušenosti. To bylo vzájemné, i mladí ho pro jeho lidský přístup a moudrost respektovali, oblíbili si ho a velmi rádi se s ním vídali i ve volném čase. Plody této mezigenerační spolupráce jsou vidět i v činnosti Střediskové rady KSČM Litoměřice. Mnoho

Zdeněkem společně plánovali, již nestihli. Zdeněk patřil k lidem, skutečným soudruhům, kteří po svém odchodu budou hodně chybět. Čest jeho památce!

Jaroslav RŮŽIČKA, zastupitel za KSČM v Litoměřicích

Zdeněk byl výborný člověk a kamarád. Měl krásný lidský přístup k ostatním, dokázal se smát i vážně promluvit. Všichni jsme ho uznávali jako skutečného odborníka především na speciální školství. Pro odborné zázemí strany byl velkým přínosem. Bude nám velmi chybět.

Mgr. Marta Semelová, předsedkyně odborné sekce školství KSČM

Vždy pohoda a nadhled nad vším. Každá věc, každý problém, který jsme rozebírali, se snažil brát hlavně po té lidské stránce. Zažil jsem s ním

mnoho času nad rozebíráním problémů (nejen) v kraji, a to v době, kdy jsme v Ústeckém kraji byli v opozici, tak potom i v koalici. A proto jediné, co ho dovedlo rozčítit, byla lidská hloupost. To jeho popotahování z dýmky, klid a rozvaha mi budou chybět.

Jarek Komínek, předseda KV KSČM Ústeckého kraje a krajský zastupitel

Zdeněk byl člověk širokého rozhledu, oblíbený pedagog, který miloval literaturu, měl velký smysl pro humor. Nepochybně s ním odešel vzácný a čestný člověk s velkým srdcem, který svůj život zasvětil nejen obětavé práci pro stranu, ale zejména vzdělávání mladé generace.

Mgr. Václav Dyčka, učitel

Pro mne byl Zdeněk nejen veselým a optimisticky laděným mužem s dýmku, ale také bystřím diskutérem a především čestným člověkem, který se neváhal ozvat ani proti většině, když šlo o pravdu.

MUDr. Mírek Jenček, zastupitel

Zdeněk nejen, že byl obětavý učitel, ale děti ho milovaly. A když byl ředitelem speciální školy v Litoměřicích, hrdě se k němu všude hlásily a on je bral jako svoje děti, protože pro něj pedagogika byla posláním. A krom toho to byl výborný člověk se skvělým humorem.

Mgr. Jana Ivanov Maksoudová, učitelka

Zdeněk pro mne byl velkou inspirací a autoritou v jedné osobě. I když patřil ke generaci mých rodičů, dokázal v sobě spojit tolerantního kamaráda a učitele s obrovským nadhledem. Měl veliké srdce, všeobecný přehled a kreativní mysl. Jeho vyprávění o životě, poutavé do posledního slova, mi bude chybět.

Ing. Lukáš Pařízek, ZO mladých Litoměřice

Úsměv na rtech, vůně dýmkového tabáku a elán do života. To jsou první věci, které mě napadají při vzpomínce na Zdeňka Duška. I když nás oddělovalo mnoho dekád života, vždy jsem si užíval jeho společnosti a bedlivě naslouchal jeho radám. Kdybych měl jmenovat toho pravého komunistu, který chtěl skutečně pracovat pro lidi, tak si určitě vybamvím Zdeňka. Čest jeho památce.

Ondřej Strnad, student

Makám, ale furt nic nemám...

Vážení, berte toto jako moji osobní zpověd. I když bych to samozřejmě nikomu nepřál, tak třeba je nás (chudých souputníků) daleko víc.

Vždy po zveřejnění nějaké kauzy žasnu nad tím, jak tato zem musela být bohatá, když je od Sametu stále co tunelovat a krást! Já jsem otcem dvou dětí. Na dnešní dobu standard. Mám novostavbu zřízenou skrze hypotéku. Nic velkého. Jen splněný sen. Též standard. Hodně věcí jsme udělali s paní svépomocí, abychom neplatili zloděje schované za IČO. Auto máme jedno. 18 let staré. Naštěstí spolehlivé. Nekouříme, nepijeme. Koničky máme téměř beznákladové. Snažíme se žít, ale nežijeme si na vysoké noze. Nejsme nudní. Jsme vřelí, srdeční a přátelští, i když si rádi bráníme svoje! Netrpíme však manýry bohatých. Jsme oba řádně zaměstnaní. Já dokonce téměř 20 let jako manažer. Pokud to jde, tak i do práce jezdím 20 km na kole, abych šetřil Matku přírodu i společnou kasu. Šatnu si pak hrdě dělím společně s proletariátem a nestydím se za to. Spojuji příjemné s užitečným. No a, řeklo by se, *tý jo, ty si teda žijou*. Nu, paradoxně spíše přežíváme! Vím, že mnoho lidí to má obdobně! Oni nežijí. Pouze ve věčných obavách přežívají od výplaty k výplatě. Když už si myslíte, že

na účtu něco málo setrvává, přijde nějaká nečekaná událost. Výdaj, který vás vrátí zase mezi nuzně přeživší plebs. I já jsem done dávna žil v blahém pocitu, že se na účtu rysují penízky (rozuměj, pár desetitisíců) určené pro letní relax. Aspoň těch 14 dnů by měla a mohla být rodina spolu. Hlavně pak partneři. Je to má výsada dopřát své ženě aspoň 14 dní bez všedních povinností a permanentního šedého plánování, jako je např. vaření. Takže jsem si nedávno užíval pokoj-

nou chvilku s Haló novinami na gauči, než mi tou hlavou vtíravě dovtřlo, že vlastně nic nemám. Neboť se díky inflaci zvedly třeba zálohy na energie takovým způsobem, že přijít minulé vyúčtování s dnešními tarify, už bych žil ze spotřebitelského úvěru. Ceny potravin raketově rostou. Překupníci,

živnostníci, osoby různě výdělečně činné zdrazují, aniž by museli. *Když ostatní, tak já přece taky*. Tak je toto normální? Kde je nějaká JISTOTA? Kde je RADOST? Život je odvozen od slova ŽÍT! Ne pře-ŽÍT ani do-ŽÍT! Zdání opravdu klame! Buďte bdělí! Na oko máme relativně dost. Je co jíst, je teplo, je klid (a tady zatím i mír). Ale když toto soukolí rozeberete a napíšete si na papír do jednoho sloupce VÝDAJE a do druhého PŘÍJMY, tak se budete nad svojí realitou divit. Pokud zůstanete po odečtu v kladném koeficientu, ještě vyhráno zcela není. Podívejte se, kolikamístné ono číslo je. U nás doma je tento výsledek dosti tristní. A to jsem manažer, vystudovaný člověk s mnoha dovednostmi a jazykovými přednostmi. A tak se ptám, jak si asi žijí ostatní lidé, kteří mají normální práci a koníčky, které jsou na výdaje náročné. Nebo mají více dětí. Nebo větší dům. Nebo novější vozový park. Jak to dělají a zvládají? Kde jsou? Jak to, že nejsou v ulicích pod stlučenými šibenicemi? Co se musí stát, aby vzali své životy do vlastních rukou a ten bordel vyházeli? Tak, jak to Češi tehdy vymysleli a několikrát v historii realizovali, aniž by si to museli dávat patentovat.

Petr BARD FOTO - archiv

PROTESTUJEME!

Ostrava letos zruší oslavu osvobození města tradiční ceremonií 30. dubna u Památníku Rudé armády v Komenského sadech. Pro zastupitele, kteří o této hanebnosti rozhodli, máme my, mladí komunisté, jediný vzkaz: historii nepřepíšete, ani nevymažete. Na vás v zastupitelstvu si za pár let nikdo nevzpomene, ale vzpomínka na naše osvoboditele, které připomínají hroby po celé republice, bude žít věčně. Ostravská operace byla jedním ze zlomových okamžiků konce druhé světové války a osvobození naší vlasti. Padly v ní stovky rudoarmejců i československých vojáků. Prázdnými gesty, jako je zrušení oficiální připomínky jejich hrdinství, plivete na jejich hroby. Hanba vám!

Komunisté si i přes zrušení oficiální ceremonie osvobození připomenou v Komenského sadech 30. dubna v 10 hodin. Všechny, kdo chtějí vzdát čest a vyjádřit úctu našim osvoboditelům, srdečně zveme.

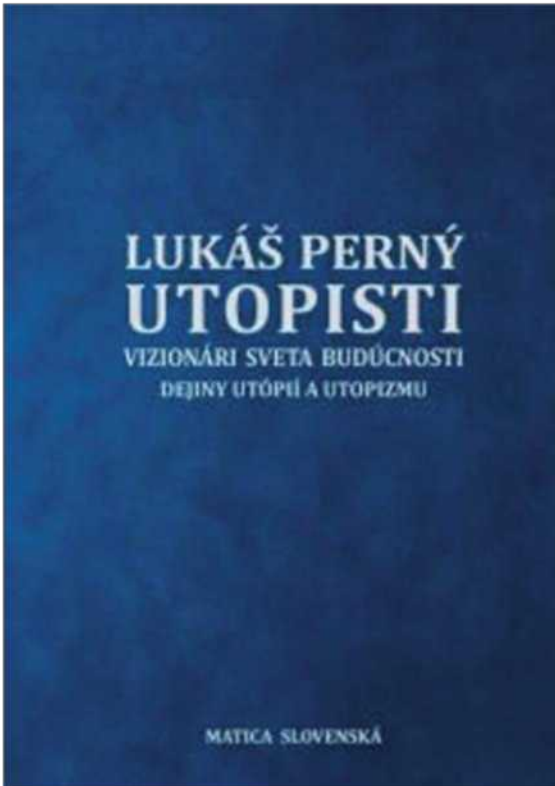
Albert KUKOL, člen Komise mládeže ÚV KSČM za Moravskoslezský kraj FOTO - archiv autora

V dobe, keď sa nedá nič zmeniť, je štúdium a tvorba to jediné zmysluplné

● **Lukáš, pro rozhovor jsem tě oslovila jako veřejně známou osobnost slovenského levicového hnutí, filosofa, hudebníka, spisovatele. Přes to všechno, mohl by ses našim čtenářům trochu představit?**

Pozdravujem, je pre mňa vzácné byť po dlhom čase v pozícii respondentu, nakoľko posledné mesiace sám spovedám osobnosti umelcov, spisovateľov,

vedcov či filozofov. V každom prípade si to vážim a rád zodpoviem na otázky, obzvlášť pre české a moravské publikum, ktoré mi je mimoriadne – aj ako najbližší slovanský národ, s ktorým sme mali (v mnohých sférach) úspešný spoločný štát – blízke.

Vyrastal som na československých filmoch, mám rád českú kultúru, české jedlá, českých spisovateľov (špeciálne Haška), hercov, filmárov a všeobecne významné osobnosti. Mimochodom, zo všetkého najradšej mám české filmové hlásky, bez ktorých si neviem ani predstaviť život. Prežiť túto dobu bez Švejka by bolo nemožné. No ale k veci... Je

Uf... bol som hudobník a rád by som ním znova bol. Aktuálne ním aktívne nie som z viacerých dôvodov, o ktorých sa mi veľmi nechce hovoriť. Do istej miery súvisia so skrytou cenzúrou. Kultúrna pluralita, o ktorej hovoril napríklad Laco Novomeský a ktorá je aj pre mňa ideálom, v súčasnej spoločnosti neexistuje, alebo existuje vo veľmi okresanej podobe. Ja napríklad nemám problém podporiť umelca,

s ktorým nezdíelam rovnaký hodnotový postoj, avšak opačne to nefunguje. Kedysi to bolo približne 200 odohraných koncertov na Slovensku, v Českej republike, ale aj v Maďarsku či Srbsku. Za najúspešnejší považujem experimentálny album The Rondel, kde som sa snažil integrovať niekoľko žánrov v štýle novej avantgardy. Absolvoval som niekoľko hudobných spoluprác od hudobných skupín až po sólových interpretov. Čo sa týka inšpirácií, tých je viacero. Od hudby 60. a 70. rokov, cez experimentálnu hudbu, funk, garage rock, punk, jazz a swing, blues, slovenské folklórne balady, minimalistickú hudbu, francúzsky žánér zeuhl, stredovekú hudbu, psychedelický rock, vážnu hudbu až po tzv. ethno a celý rad ďalších žánrov. Tieto inšpirácie som využíval rôznorodo - od kubánskych bongos cez tureckú či egyptskú darbuku až po klasické bicie nástroje. Momentálne si občas zahrám s Tomáškom Klimekom v projekte VICHŘ_ZHOR.

● **Jako spisovateľ máš na svém kontě několik knih. Tou nejznámější je pravděpodobně ta nejnovější, tedy *Utopisté, vizionáři světa budoucnosti*. Co tě vedlo k jejímu sepsání a proč by si ji měli naši čtenáři přečíst?**

Utopie sú témou, ktorá ma fascinovala dlhodobo. Fascinuje ma otázka, či je ľudstvo schopné napredovania a či

a obohatiť vašu knižnicu aj po tejto stránke.

● **Potřebuje dnešní svět filosofy? Přece jen i Marx říkal, že filosofové svět dosud jen různě vykládali, teď jde o to jej změnit.**

Pomôžem si citátom Slavoja Žižeka: »Znáte 11. tezi Marxe o Feuerbachovi: *Filosofové svět jen různě vykládali, jde však o to jej změnit. Je nejspíš na čase obrátiť ji vzhůru nohama. Možná jsme ve 20. století zkoušeli měnit svět až moc. Nadchází čas, abychom jej opět interpretovali. Začali myslet*«. Žijeme v komplikovanej dobe a skutočne nastal čas ju analyzovať a až potom hľadať nové alternatívy s poučením z minulosti... Nejaké náznaky toho, čo by mohlo fungovať sice máme, ale treba to aplikovať na 21. storočie.

● **Dnešní politicko-ekonomický systém je tvrdě individualistický, hraje si na svobodu a demokracii, předstírá zájem o člověka, a přitom jeho práva pošlapává. Jakou vidíš cestu z tohoto stavu? Má společnost šanci na nějakou významnou změnu v krátkodobém horizontu?**

Aktuálne si nedovoliť k tejto otázke vyjadriť jednoznačnú odpoveď. Ľudstvo má dve možnosti – totálnu deštrukciu, alebo cestu, resp. priblíženie sa k utópii. Posledné krízové roky určité veci urýchlili. Niektorí ľudia si začali viac uvedomovať pomínutelnosť nielen tohto sveta, ale metafyzicky, vlastnú pomínutelnosť, čo hlbavejších ľudí zaviedlo k otázkam zmyslu vlastnej existencie, ako aj existencie celej spoločnosti, či osudu ľudstva a dejín. Dominantná väčšina ľudí sa však opätovne vrátila k spôsobu života, ktorý viedla pred krízou. Nedovoliť si predpokladať, ako to celé skončí... Svojich názorov som sa začal báť potom, čo sa niektoré moje desivé proroctvá začali plniť. Ale ako hovoril Štúr, neopúšťajme sa, lebo kto sa opúšťa, nemôže sa diviť, že je opustený. Aj keď sa niekedy v živote iracionálne riadim Fitzgeraldovou vetou o lodiach neustále zaháňaných do minulosti, asi mal Štúr pravdu, keď napísal, že naspäť cesta je nemožná, napred sa ísť musí. Preto neklesajme na duchu. Snažme sa rozvíjať aj v krízových časoch svoje

vé osobnosti jako Luboš Blaha nebo Eduard Chmelář jsou často terčem různých útoků. Vnímáš to i ty nějak osobně?

Ja už to slovo pred ľuďmi, ktorí nie sú schopní diskutovať alebo majú predsudky, ani zbytočne nevyslovujem. Snáď tisíckrát som každému zdôrazňoval, že pre mňa je komunizmus vízia najvyššej formy humanizmu a odsudzujem všetky zlé veci, ktoré sa v jeho mene napáchali. Už samotný základ slova ukrýva slovo spoločné (common) ako vyššiu ideu v metafyzickom zmysle. Dokonca aj konzervatívny filozof Romig píše, že komunizmus skrýva »tajný zmysel predpony con (s) a Munus (činnosť, konanie, úloha) spojený s výkonom, službou pre spoločnosť, povinnosťou voči úradu, ba dokonca až smrteľnou obetou pre vyšší zmysel.« Na druhej strane rozumiem ľuďom, ktorým sa udi-ali krivdy a nepravosti v mene tohto slova. Oni ma však budú iracionálne nenávidieť, aj keby napíšem tisíckrát, že sa s týmito nepravostami nestotožňujem. V každom prípade oceňujem tie veci, ktoré odborové, egalitárne, utopické, ľavicové, socialistické, národnodemokratické, sociálno-demokratické, komunistické a komunitaristické hnutia dosiahli, od pracovných práv, cez zabezpečenie sociálnych práv (právo na bývanie, zdravotnú starostlivosť, vzdelanie apod.) až po občianske práva. Samotný duch demokratizmu je silne egalitárny, veď napokon samotná idea občianskej rovnosti, ktorú nachádzame už u hlavného teoretika demokracie Rousseaua, je pevnou súčasťou našich zákonov aj základných historických dokumentov, od *Deklarácie práv človeka a občana* cez významné historické deklarácie a dokumenty až po Ústavu a zákony.

Čo sa týka fenoménu tzv. hejterov, vnímam to veľmi osobne, a jedinou obranou je v tomto smere nadhľad, silná dávka optimizmu a do istej miery aj sebaovládania. Komunikácia s každým hľupákom, ktorý sa človeka snaží verejne urážať len pre svoju vlastnú nevedomosť a fanatizmus, je unavujúca. Títo ľudia nechcú diskutovať, chcú iba ponižovať, diskreditovať a terorizovať každého, kto s nimi čo i len čiastočne nesúhlasí. Hoc sa oháňajú pluralizmom a slobodou, v skutočnosti sa nešťitia použiť tie najúbohejšie metódy na umlčanie, zastráňanie alebo zosmiešnenie svojho ideového oponenta. Thomas More neznášal hľupákov, ja taktiež, a extra neznášam zákerných hľupákov. A táto doba im neskutočne praje. V skutočnosti však ide o hlučnú menšinu ľudí, ktorá sprivatizovala verejný priestor

a má mediálnu moc. Bojovať s nimi je často márne. Najviac ich naštve, keď ich proste ignorujete a tvoríte bez ohľadu na ich útoky.

● **V celosvětovém měřítku jsme dnes svědky jakéhosi znovuzažehnutí doposud spíše latentního konfliktu mezi Východem a Západem, Ronald Reagan dokonce tvrdil, že jde o boj dobra se zlem. Co vnímáš jako příčinu a jaké očekáváš důsledky?**

Netrúfam si ani len odhadnúť dôsledky toho, čo sa deje. Teraz dost čítam naše slovenské dejiny. Žijeme v období interregna a období neskutočného chaosu a protikladov, ktoré neviem, kedy skončí. Myslím, že je čas študovať a viac uvažovať. V tomto šíalenom svete, v ktorom nemáte istotu, či dožijete zajtrajška, by sa už konečne mocipáni sveta mohli spamätať a uvedomiť si, ako sa zahŕávajú s ohňom, keď v mene ideologických vyprázdnených fráz vystavujú svet riziku totálnej deštrukcie.

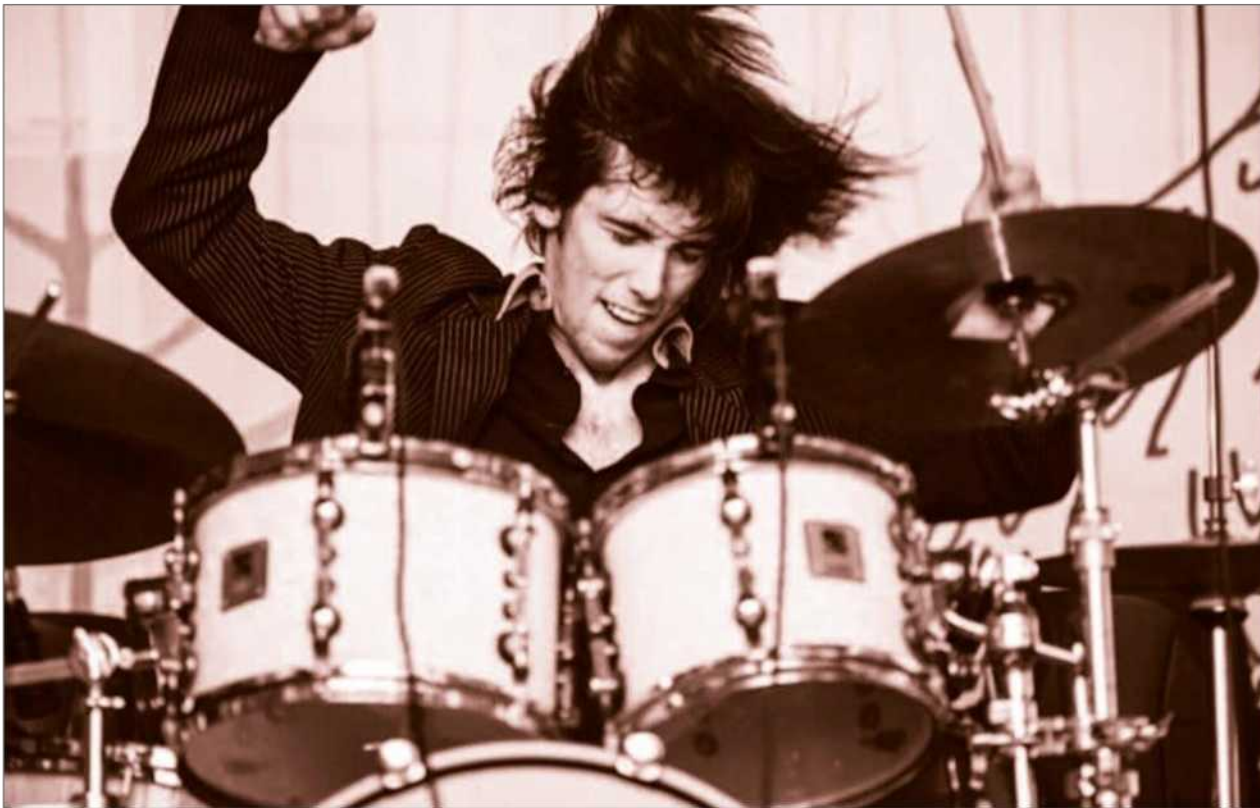
● **Blíží se oslavy prvního máje, svátku pracujících. Má v tomto duchu ještě stále svůj význam? Zdá se, že apel na třídní vědomí v dnešní společnosti příliš nerezonuje.**

Triedne vedomie je v dobe hypermodernej skutočne problematickou záležitosťou, navyše je zmätok aj v tom, kto patrí ku ktorej triede (napr. živnostníci a umelci). Doba hypermoderná, ako ju opisuje Lipovetsky, alebo doba neskej postmodernej, ako o nej píše Hauser, má v sebe toľko protikladov, že je ťažké ju aj zdefinovať. V každom prípade boj za pracovné práva zmysel stále má. Či už v kontexte odborov alebo presadzovania zákonov posilňujúcich práva zamestnancov.

● **Na čem teď pracuješ, na co se od tebe můžeme těšit?**

Aktuálne sa venujem hlavne národným dejinám po vzore osobností ako Laco Novomeský, Vladimír Clementis a Vladimír Mináč. V dobe, keď sa nedá nič zmeniť, je štúdium a tvorba to jediné, čo človek zmysluplné môže urobiť. Okrem toho píšem knihu esejí *Parfém*, ktorá bude akousi filozofickou meditáciou o živote, filozofii, umení a kultúre. A keby sa raz podarilo, rád by som konečne nahral aj ten hudobný album *Contemplatio*. Ale to by sa musel nájsť nejaký sponzor, pretože tentoraz sa už nemám kde ponáhľať, a ak už niečo mám nové vytvoriť, chcem, aby to bolo niečo originálne. Okrem toho píšem štúdie, recenzujem knihy, robím rozhovory a organizujem taktiež podujatia k Roku odkazu Štúrovcov.

Připravila Petra PROKŠANOVÁ,
FOTO - archiv Lukáše PERNÉHO

ťažké sa predstaviť v pár riadkoch. Často človek v takýchto rozhovoroch povie veci, ktorých by po rokoch povedal inak. V poslednom čase som pri používaní slov opatrnejší, lebo život človeka je často nevyspytateľný a nikdy nevie, kam ho osud zavedie. Boli časy, keď som chcel v nadšenom optimizme meniť svet, a boli časy, keď som to už nezvládol a bol som rád, ak vôbec vstanem z postele. Teraz sa snažím nájsť kompas vo svete, ktorý je plný protikladov.

● **Jsi mimo jiné hudebník, hraješ na bicí. Kdo tě v hudbě inspiruje a můžeš nám přiblížit některé ze svých projektů a úspěchy, jichž jste s nimi dosáhli?**

Je možné dosiahnuť sociálne spravodlivú spoločnosť a vyšší level spoločenského bytia nielen v oblasti materiálnej, ale predovšetkým duchovnej. Ak by tomu tak nebolo, tak bude v neko-nečnom kruhu vzniku, rozkvetu a zániku civilizácií. Začalo to výberom dizertačnej práce, pokračovalo knihou *Utopisti* a skončilo obhajobou titulu PhD. *Utopistov* jednoznačne odporúčam, nakoľko ide aj o určitú databázu ideí, osobností, smerov a spoločenských udalostí, ktoré sú mimoriadne podnetné na zamyslenie tak o minulosti, prítomnosti, ako aj budúcnosti celej civilizácie. Navyše je kniha skutočne esteticky priťažlivá

okolie, budovať komunitu, súdržnosť a starať sa o veci verejné v komunitárnom duchu. Každý človek môže prispieť do spoločnosti niečím užitočným. Nieкто dokáže navariť perfektné jedlo, nieкто opraviť chladničku, ja zase píšem štúdie o kultúre, umení, filozofii, národných dejinách alebo tvorím hudbu. Snažme sa robiť zmysluplné činnosti a hlavne, žime pre druhých, nielen pre seba. Viem, že takéto heslo je v dnešnej dobe nepopulárne, ale v tomto idem napriek svojim početným sklamaniam tvrdohlavo proti hlavnému prúdu.

● **Ve společnosti, alespoň v té české, vládně stále silnější antikunismus. Je tomu tak i na Slovensku? Známe levi-**

Ze života rodičů a dětí

Kvůli dětem běženců **dochází místa ve školkách**, informovala Česká televize. To je tak, když se problémy dlouhodobě neřeší systémově. Už několik let berou školky často děti až od čtyř let. Co mají dělat rodiče mladších dětí, kteří se chtějí nebo musí vrátit do práce? Nezájem. Zaplat si soukromou. Co na tom, že to stojí půlku výplaty. Teď má vláda výmluvu, proč kapacity školek letos leckde nebudou stačit - děti ukrajinských běženců. Není ale možné, aby kvůli konfliktu na Ukrajině nebylo přijato jediné české dítě do školky! Stejně tak neexistuje, aby ukrajinské děti zůstaly bezprizorné! Začlenění do dětského kolektivu je pro ně v tuto chvíli naprosto zásadní. Jak si vláda poradí? Určitě se povede z rozpočtu vyškrábnout nějakou tu miliardovou rezervu. Když je na tanky, musí být i na školky! Na školky pro VŠECHNY děti.

Porodnice U Apolináře šokovala. Na sociálních sítích se pochlubila rekonstrukcí jednoho z tzv. přípravných pokojů, kde rodičky tráví čas před samotnou druhou dobou porodu. Vizuálně šlo však o změnu z bílé vykachličkovaného pokoje s luxferovou stěnou připomínajícího pitevnu na pokoj připomínající totéž, jen s dekorem dřeva. V komentářích pod příspěvkem se tak porodnice dočkala několika stovek kritických komentářů nejen rodiček, které mají s touto pražskou porodnicí zkušenost. Ukázalo se, že představy veřejnosti o moderní porodnici, která dbá o komfort a soukromí rodiček, se zřejmě s těmi prezentovanými rozcházejí. Ještě šílenější než samotná rekonstrukce pak byla reakce tiskového oddělení porodnice: *Pokud má někdo potřebu ventilovat svou frustraci tímto způsobem, podává to svědectví spíše o něm než o naší porodnici.* Takové pohrdání ženami, které chtějí jeden z fyzicky a emočně nejnáročnějších okamžiků života prožít v důstojném prostředí, jistě vstoupí do dějin krizové komunikace jako její odstrašující příklad.

Rodiče pomalu plánují **letní prázdniny** svým dětem. V České republice tradičně vítězí oblíbená trojkombinace - společná dovolená s rodiči ať už doma nebo v zahraničí, čas strávený u prarodičů a dětský pobytový tábor. Letos by se letních aktivit již neměla příliš dotknout omezení související s Covid-19.

Ještě do konce dubna probíhají **zápisy dětí do prvních tříd** základních škol. Všem budoucím prvňáčkům přejeme hodně štěstí! (pp)

FOTO - archiv

Revoluční nasazení v podmínkách chudoby

Současná situace je pro radikálně levicové hnutí ve střední Evropě, včetně České republiky, mimořádně náročná. I přes obtíže, kterým Komunistická Strana Čech a Moravy čelí, nesmíme se nyní se skloněnými hlavami pasivně uchýlit k poraženectví. Jako malá inspirace v dnešní době nám může posloužit příběh mladých komunistů z Keni.

V Keni se 9. srpna tohoto roku uskutečnil prezidentské a legislativní volby. Budou to zároveň první volby, kterých se od roku 2013 zúčastní Komunistická strana Keni (do roku 2019 se tato strana jmenovala Sociálně demokratická strana). Té se již v únoru podařil úspěch v předvolební kampani, když se staly rappová písnička a videoklip mladých komunistů ze skupiny virálními. Samotná produkce písni však není v Keni jednoduchá, jak následně vysvětlili komunističtí rappeři pocházející z rurální části západní Keni. I po napsání písne mnoho mladých umělců v zemi zkrátka nemá peníze na její nahrání ve studiu a následnou distribuci. Mnoho však nemá ani

peníze na to dostat se k muzice, která je inspiruje v jejich tvorbě, a jsou odkázáni pouze na to, co se zrovna hraje v rádiu. Alespoň jeden z tvůrců virálního klipu Komunistické strany Keni si mohl koupit chytrý telefon, neboť studuje na vysoké škole,

a koupit si ho tak mohl na studijní půjčku, jako přístroj potřebný ke studiu. Mladí keňští umělci chytrý telefon nemají a nemají přístup k muzice, co je inspiruje, a proto jsou donuceni svou kariéru po krátké době vzdát. Nahrávacích studií navíc není v zemi mnoho a přístup do nich je pro obyčejné Keňany drahý, takže si mohou dovolit jít nahrávat třeba jen jednou do roka.

Situace však není špatná jen pro umělce, téměř veškeré bohatství je soustředěno do rukou několika málo rodin a v zemi chybí dobře placená práce. Keňané rodící se do farmářských rodin tak musí uživit sebe a svou rodinu z několika desítek korun za tvrdou práci na den. Podstatná část mladých lidí je v takové

situaci nucena získávat finanční prostředky zločinem. Dle komunistických umělců se většina mladých lidí také potýká s řadou mentálních problémů způsobenými zdánlivou beznadějností situace, zvláště pokud se narodí do rodiny, kde je otec alkoholem bijícím svou ženu. Vysoké školy nejsou schopny své studenty připravit na život, lidem v zemi schází naděje a mají strach o postaráni se o nejbližší rodinné příslušníky. Většina rodin si může dovolit jen jedno jídlo denně a v případě onemocnění může být problém mít dostatek peněz na potřebné léky.

I přes veškeré obtíže však tito mladí rappeři neztratilí naději. Komunistická ideologie a díla Karla Marxe a Vladimíra Lenina jim ukázala, že jiná společnost, ve které veškeré bohatství nedrží jen hrstka rodinných dynastií, je možná. I přes osobní problémy s chudobou se nevzdávají, nadále sledují svůj sen o umělecké kariéře, navštěvují vzdělávací programy pořádané Komunistickou stranou Keni a aktivně se zapojují do propagace radikálně levicových myšlenek mezi ostatními Keňany. Nechtějí jejich nasazení příkladem i pro nás v srdci Evropy.

Roman ČUČELA,
OV KSCM Praha 4

»Rudý Rudi« v Berlíně, Praze i v nás

Již před čtyřiapadesáti lety, konkrétně 11. dubna 1968, zachvátila studentský západní Berlín vlna smutku a rozhořčení – v prosulé ulici Kurfürstendamm se stal obětí vážného zranění v důsledku cílené střelby Rudi Dutschke. Sedmadvacetiletý lídr studentského hnutí, nonkonformista, fúzující vizáž beatníka s přísně racionalistickým slovem psaným i mluveným, ideolog levého komunismu a přímé demokracie. Vším se onen pozoruhodný zjev druhé poloviny 60. let, navíc původem z NDR, vyznačoval, když klesl k zemi rukou pravicového radikála Josefa Bachmanna. Ten se o pár minut později vzdal po krátké přestřelce berlínské policii, zatímco Dutschke započal boj o život, z něhož po dlouhých měsících rekonvalescence vyšel navzdory doživotním následkům vítězně. Reakce na atentát se stala pokusem o berlínské antiautoritářské povstání i manifestací studentské a levicové solidarity, do níž se zapojili i pražští studenti, kteří pouhý týden předtím Dutschkeho hostili na Filosofické fakultě Karlovy univerzity.

Rudi Dutschke se narodil v prosinci 1940 v braniborském Schonefeldu, náležejícímu od roku 1949 na východní stranu železné opony. Po maturitě se v Lipsku pokoušel studovat sportovní žurnalistiku, avšak přijetí na obor zhatila mladíkova neochota absolvovat státní vojenskou službu se zbraní v ruce; tato nechuť pramenila z jeho křesťanského pacifistického přesvědčení. V jednadvaceti Dutschke přesídlil do západního Berlína, zde brzy započal studium historie a sociologie na Svobodné univerzitě.

Záhy dochází i na první aktivistické pokusy. Roku 1963 se Dutschke stává iniciátorem skupiny Subverzivní akce, spadající do situacionistické internacionály, umělecko-filosofického hnutí inspirovaného myšlenkami filmaře a autora prosulého díla *Společnost spektrů* Guye Deborda. Po úspěšném rajčatovém útoku na kontroverzního finančníka a toho času premiéra Konžské demokratické republiky Tschombeho během státní návštěvy v zimě 1964 včleňuje Dutschke svou skupinu do Socialistického německého studentského svazu (SDS). Organizací, původně spjatou s německou sociální demokracií, hodlá přetvořit v akční seskupení studentské levicové avantgardy.

Co si myslíte o Vietnamu?

Události ve Spolkové republice jim přejí. Jednorozměrnost pozdně kapitalistické společnosti, jak o ní pojednával Herbert Marcuse, a Dutschke na něj v žádném ze svých proslulých neopomene odkazovat, se přenáší i do nejvyššího politického dění. Prosinec 1966 přináší pachutí zrady – vzniká takzvaná velká vládní koalice mezi německou sociální demokracií (SPD) a konzervativci (CDU/CSU), doposud alespoň naoko nesmiřitelní ideologičtí a političtí rivalové, osnují spojeníctví za účelem »zachování pořádku a stability«. Studentské hnutí reaguje protesty a Dutschkeho seskupení cítí zadostiučinění – nebyt před pěti lety vyobcováno ze struktur SPD, musilo by nyní cítit nesmírnou hanbu.

Důležitou politickou otázkou se stává také vietnamská válka, respektive ochota západoněmeckého vojensko-průmyslového komplexu poskytovat tomu americkému prostor pro přípravu

válečných operací. Vůdcové SDS v čele v Dutschkem a Wolfgangem Lefévrem se staví na stranu antiimperialismu a podporují kampaně za dezerce amerických vojáků, sběr léků pro Vietnam či sabotáže na základnách NATO. Palčivý problém americké válečné agrese však bezprostředně souvisí i s reformami univerzit. V rámci požadavku širší demokratizace uvnitř byrokratických a poměrům na ruku jdoucích vysokoškolských struktur se studenti usilující o zastoupení ve vedení ústavů ptají svých netečných profesorů: Co soudíte o Vietnamu?

Druhého červnového dne roku 1967 protestuje v Berlíně německá levice vedená Dutschkeho SDS proti státnické návštěvě iránského monarchy Pahlavího. Původně poklidná protestní akce se jak ze strany pravicových protidemonstrantů, tak brutální německé policie zvrhne v lynč levicových odpůrců šáha. V kotli, do něhož studentstvo uzavřeli ozbrojení pravičáci a policejní koňáci, padne k zemi smrtelně zraněn šestadvacetiletý student Benno Ohnesorg. Je záměrně postřelen policistou Kurrasem, jenž si odsedí čtyři měsíce ve vazbě a následně je znovu přijat do silových složek.

Událost mobilizuje německou radikální levice. Vznikají různorodé, méně či více militantní skupiny, jež však uznávají za vedoucí entitu takzvané »mimoparlamentní opozice« SDS a za neformálního mluvčího právě Dutschkeho. Ten se věnuje práci ve vedení hnutí i ideovému formování mladých skrze konfrontaci s četnými velkými postavami tehdejšího intelektuálního kvasu. S Jürgenem Habermasem polemizuje o taktice a strategii revolučního hnutí, Günter Gauss jej interviewuje stran představ o strukturálních změnách v německém vysokém školství.

Lenin, Ho Či Min i Herbert Marcuse

Záhy po nejpočetnější protiválečné berlínské demonstraci v únoru 1968 přijal Dutschke pozvání na II. Všekřesťanský mírový sjezd, pořádaný na přelomu března a dubna Prahou. V rámci marxisticko-křesťanského dialogu, československého fenoménu spjatého zejména s postavou myslitele docenta Milana Machovce, dochází k zajímavé konfrontaci pohledů západno- a východoevropské levice. Pouhý týden před 11. dubnem stihl Rudi Dutschke v pražském expozé obsáhnout nejdůležitější část svého vědění, jež syntetizuje voluntaristické interpretace Marxe aplikované na nutnost revoluční aktivity představované Leninem či Maem; akcent na důležitost otázky hospodářských a politických poměrů v zemích třetího světa a podporu národně-osvobozeneckého boje po vzoru Vietcongu; avšak i reflexi krize západoněmecké společnosti optikou předních intelektuálů takzvané kritické teorie, zejména Herberta Marcuseho.

Dutschke se domníval, že západní pozdně kapitalistická společnost překlenula období nejsilnějšího významu produkce hodnoty tradičními námezdními silami (dělníky a rolníky) a vstoupila do vědecko-technické etapy. Tento poznatek implikuje přehodnocení pozice proletariátu, jenž byl částečně inkorporován kapitalistickými strukturami a užívá výhod konzumního výběru, jakožto primární hybné síly socialistické revoluce. Nově tato

úloha náleží vědeckým a intelektuálním kádrům, které, využívající vědu jako hlavní produkční sílu, budou brzy nejvíce participovat na růstu společenského bohatství. Při této příležitosti nelze nezpomenout myšlenky českého marxisty Josefa Hellera, který teze ne nepodobně těm Dutschkeovým vtělil do své originální teorie kognitariátu, hovořící o vrstvě vysoce kvalifikované duševní pracovní síly, jež získává v post-industriální společnosti navrch nad průmyslovým proletariátem.

Jednu z implikací oné kvalitativní změny dále představuje i nutnost radikálních vysokoškolských reforem, jež musí skoncovat s byrokratizací, kádrovou zkonstatelostí, pronikání tržních mechanismů do výzkumu a primárně s útlakem studentstva, budoucí vůdčí vědecké produkční síly. Skrze pěstování takzvané kritické uvědomělosti se studentstvo musí zasazovat o aktivitu uvnitř kolektivů i širší sebereflexi univerzitních činitelů od pedagogů po manažery.

Politicky má protestní hnutí spět k revoluční situaci, a sice neustálými pokusy o subverzi oligarchické struktury západní společnosti, které jednou musí dospět ke kvalitativní přeměně kapitalistického hospodářství v socialistickou republiku rad. Dutschke s oblibou užíval slovník německých revolucionářů Karla Liebknechta či Rosy Luxemburgové, přičemž vedle již zmíněného ekonomického modelu přejímal i ideu politického uspořádání v rámci přímé demokracie na všech úrovních společnosti, jak o ní usilovalo hnutí Spartakovců v Bavorsku či Berlíně po první světové válce.

Pořád živý

Jen o sedm dní později se Dutschke stal před sídlem své domovské organizace obětí atentátu. Bachmannův zbabělý čin mobilizoval evropskou i mimoevropskou levicovou veřejnost. Hněvu neunikl mediální magnát Axel Springer, jemuž studenti spílali za protilevicovou kampaň nejvíce, přičemž ve dnech po střelbě docházelo systematicky k napadání a ničení mnoha tranzitů s novinami Springer za účelem sabotáže. Dutschke atentát přežil, avšak v rámci náročné rekonvalescence se musel znovu učit mluvit a na dlouhou dobu omezil studium i veřejné působení. Navzdory tomu dokončil ještě v první polovině 70. let svou habilitační práci věnovanou maďarskému teoretikovi a revolucionáři Lukácsovi, podílel se na vzniku německé Strany zelených a roku 1978 promluvil po boku studentských vůdců z konce 60. let v čele s francouzským bouřlivákem (tehdy již také angažovaným v »zeleném« hnutí) Danielelem Cohn-Benditem o významu revolt »osmašedesátého«. Zemřel o rok později, na Štědrý den po silném epileptickém záchvatu, následku vážných zranění z dubna 1968.

Energičnost a výmluvnost »rudého Rudiho« inspirovala mnohé a dodnes patří tento nekonvenční marxista k nejpозoruhodnějším zjevům studentského hnutí šedesátých let. Jeho důsledné lpění na racionalistické výstavbě argumentů a teorií může sloužit za vzor současným mladým myslitelům; důraz na aktivitu a průbojnost v politické praxi a nikdy nevyhasínající žízeň po revoluční přeměně společnosti pojmou za své zásady noví mladiství radikálové; touha žít a intervenovat ve světě nepřátelském, kde se snadno ztrácí naděje a vzrůstá deziluze a poraženectví, toť příklad vzpruhy pro nastupující generaci mladých komunistů. Tím vším byl a je Rudi Dutschke.

Der Kampf geht Weiter! (pokřik Dutschkeho na pohřbu revolucionáře RAF Holgera Meinse v listopadu 1974).

Jan BODNÁR
FOTO - archiv

61

Jurij Gagarin
první člověk ve vesmíru
12. 4. 1961

Skvělý Pechův finiš na »Valašsce«

Valašskou rallye vyhrál v dramatickém závěru Václav Pech a v jubilejním 40. ročníku soutěže si připsal třetí vítězství v kariéře. Pilot vozu Ford Focus WRC se do čela posunul v závěrečné rychlostní zkoušce, na které se mu podařilo předstihnout úřadujícího domácího šampiona Jana Kopeckého.

Osminásobný domácí mistr v náročných podmínkách ztratil v posledním testu 18 sekund a klesl až na třetí místo. Druhý skončil Filip Mareš, jenž je nyní lídrem průběžného pořadí seriálu. Pech totiž s ohledem na to, že startuje s vozem WRC, nemůže letos usilovat o absolutní domácí titul.

»Snažili jsme se a myslím si, že jsme odvedli výkon, který byl v těchto podmínkách možný. Poslední vložka byla náročná. Pršelo, chumelilo, bylo tam bláto, bylo to strašně mokré a uklouzané. Takové podmínky Vaškovi svědčí. V minulosti jsem byl schopen s klukama bojovat, ale letos to prostě nešlo,« řekl Kopecký.

V čele se držel od první rychlostní zkoušky až do třinácté. Jenže v závěrečném dvacetikilometrovém testu nabral rozhodující ztrátu. »Začali jsme spoluprací s novou pneumatikářskou firmou, s Pirelli, a teď to musíme vyhodnotit tak, abychom získali co nejvíce dat,« naznačil Kopecký, že problém mohl být i v pneumatikách.

Čtyřicetiletý jezdec, jenž stále spolupracuje s továrním týmem Škoda Motorsport, přiznal, že je po propadu na třetí místo zklamáný. »Když člověk vede celý závod a o první místo přijde na poslední erzetě, tak je zklamáný. Nedá se ale nic dělat. Na startu jsem měl radost, že je sucho, ale

TAK NÁROČNÁ JAKO TA LETOŠNÍ PRÝ VALAŠSKÁ RALLYE JEŠTĚ NEBYLA.

to bylo jeden kilometr. Pak byla trať vlhká a hned jsem si říkal: 'Ó, je'. Za výkon se nestydím. Neříkám, že to bylo stoprocentní, protože ty kola tolik v těchto podmínkách tolik neznám, ale bylo to velice blízko limitu,« podotkl Kopecký, který Valašskou rallye vyhrál dvakrát v kariéře. Nikdy prý ale s ohledem na proměnlivé počasí soutěží nebyla tak náročná, jako letos.

Pech byl v cíli nadšený, i on ale zdůraznil, že rallye byla hodně těžká: »Všechno vyvrcholilo v poslední erzetě, ale myslím si, že všichni tři jsme jeli pořád stejné tempo. Co nám

dovolilo nastavení auta a obutí. A nám to možná v závěru vyšlo trochu lépe.«

Dvě erzety před koncem byl ještě třetí a na Kopeckého ztrácel 13,5 sekundy. Nejprve se ale posunul na druhé místo a v posledním testu na první. »Jestli by mě napadlo, že se můžu dostat na první místo? Ne, ale nechtěl jsem to vzdát,« řekl Pech a dodal, že naplno jel od sobotního startu. »Dá se říct, že jsem udělal dost jezdeckých chyb, ale to pramenilo z toho, jaký byl povrch. Bylo hodně bahna. Jednou jsme byli venku, jednou nás pozlobilo auto, ale nakonec jsme vše dohnali a povedlo se,« oddechl si Pech.

Spokojený byl i Mareš, jenž si vážil skalpu Kopeckého i skutečnosti, že byl od začátku součástí nejrychlejší trojice, která bojovala o vítězství. »Porazit Honzu v takhle těžkém závodě je pro nás něco fantastického. A s Vaškem jsme prohráli o kousek. Někde má jeho auto výhody, na druhou stranu musel jet skvěle. Gratuluju mu, my jsme spokojení,« řekl Mareš, jenž nakonec za Pechem zaostal o 4,1 sekundy.

Český šampionát bude pokračovat 7. a 8. května Rallye Šumava Klatovy. (red)

Potřetí v kariéře vyhrál Václav Pech (s navigátorem Petrem Uhelem) Valašskou rallye, která byla úvodním podnikem mistrovství České republiky v automobilových soutěžích. Protože však jel s vozem Ford Focus WRC, nemůže být v šampionátu klasifikován. FOTO - ČTK/Vladimír PRYČEK

Klíčový duel proti Islandu

České fotbalistky čeká dnes důležitý zápas kvalifikace o MS. Svěženkyne trenéra Karla Rady v pátém utkání skupiny přivítají v Teplicích Island (17.30). Pokud chtějí udržet reálnou šanci na postup, potřebují soupeři oplátit říjnovou venkovní porážku 0:4 a zvítězit.

Česky po polovině z osmi utkání ve skupině figurují na třetím místě pětičlenné tabulky. Na druhý Island ztrácení sedm bodů, mají ale odložený zápas s Běloruskem k dobru. Skupinu vede Nizozemsko s devítibodovým náskokem na náš tým.

Na mistrovství světa, které budou v roce 2023 společně hostit Austrálie a Nový Zéland, z Evropy přímo postoupí devět vítězů kvalifikačních skupin, celky z druhých míst čeká baráž. Česky usilují o premiérovou účast na velkém turnaji.

»Klíčový zápas kvalifikace. Pokud toto utkání zvládneme, tak se bodově srovnáme. Protože jsme na Islandu prohráli, jednoznačně potřebujeme a musíme vyhrát. Pak vyhrát poslední tři zápasy, v nichž nás čeká dvakrát Bělorusko a Kypr. Pokud toto zvládneme, máme velkou šanci na

druhé místo a tím pádem baráž,« říká Karel Rada.

Týmy se utkaly už v minulé světové kvalifikaci a oba zápasy skončily 1:1. V únoru Islandanky v přípravném utkání v USA porazily český tým 2:1. »Soupeři se překvapit mohou vždy. Víme, co od Islandu očekávat. Známe jeho silné stránky, hledáme samozřejmě i slabiny, který každý tým má. Záležet bude na individuálním i týmovém výkonu,« dodává český kouč, který kvůli zranění nemůže počítat se čtyřnásobnou českou fotbalistkou roku Kateřinou Svitkovou. (z)

ŠEFL V REKORDU

Jan Šefl zaplavал na mítinku v Eindhovenu český rekord na trati 50 metrů motylek. Časem 23,53 sekundy vylepšil o 17 setin třináct let staré maximum Michala Rubáčka. Dosaženým výkonem zároveň splnil limit pro start na MS v Budapešti. Padesátka v Eindhovenu vyhrál a vítězství přidal i na dvojnásobné trati (52,67). Na motýlkářské dvoustovce pro změnu triumfoval Ondřej Gemov za 1:57,70. Znamenalo to pro něj splnění limitu pro účast na ME v Římě a totéž se povedlo Tomáši Frantovi při triumfu na trati 50 metrů znak v čase 25,22.

SCHEFFLER V ZELENÉM SAKU

Golfista Scottie Scheffler se poprvé oblékl do zeleného saka pro vítěze Masters v Augustě a získal premiérový titul kategorie major. Pětdvacetiletý Američan dokázal jako pátý hráč v historii triumfovat v roli světové jedničky a získal odměnu 2,7 milionu dolarů. Scheffler vedl od druhého kola a v koncovce měl takový náskok, že si mohl dovolit čtyři paty na závěrečné jamce. Celkově tak měl po čtyřech dnech skóre 10 ran pod par a náskok tří ran před Irem Rorym McIlroyem, který se ve finále blýskl kolem za -8.

HRADECKÉ CHYBĚL KROK

Lucie Hradecká s indickou partnerkou Saniou Mirzaovou titul ve čtyřhře na tenisovém turnaji v Charlestonu nezískaly. Ve finále na zelené antuce prohrály se čtvrtou nasazenou slovinsko-polskou dvojicí Andreja Klepačová,

Magda Linetteová 2:6, 6:4, 7:10. Ve dvouhře triumfovala Švýcarka Belinda Bencicová. Olympijská vítězka z Tokia ve finále zdolala čtvrtou nasazenou Ons Džabúrovou z Tuniska 6:1, 5:7, 6:4 a získala premiérový titul na antuce a pátý celkově. V Charlestonu uspěla jako první Švýcarka od roku 1999.

JIHLAVA MÁ MEČBOL

Hokejisté Jihlavy vyhráli v pátém finále play off první ligy ve Vsetíně 6:3 a za stavu 3:2 na zápasy jsou jediní vítězství od triumfu a postupu do baráže o extraligu proti Kladnu. Dukla, která už v 18. minutě vedla 4:0, může rozhodnout už dnes, kdy bude zápas hostit od 17.30. Trenér Jihlavy Karel Nekvasil: »Přijeli jsme pro vítězství, to máme, takže jsme spokojení. Samozřejmě o osudu zápasu rozhodla první třetina, v které jsme byli neskutečně produktivní. Ve druhé třetině nás podržel gólman Maxim Žukov.«

PROTRHL PŮST

Český hokejový útočník Ondřej Palát v NHL protrhl tříměsíční střelecký půst a dvěma body za gól a asistenci pomohl Tampě Bay k výhře 5:0 nad Buffalem. Bodoval také Dominik Simon, jenž nahrál na jednu branku Anaheimu při prohře 2:5 na ledě Caroliny. Brankář David Rittich odehrál za Nashville celý zápas, k výhře ale Predators nedovedl. Nashville podlehl Pittsburghu 2:3 v prodloužení. Další výsledky: Washington - Boston 4:2, Minnesota - Los Angeles 6:3, Ottawa - Winnipeg 3:4, Chicago - Dallas 4:6.

Coufala už tříslo nebolí a hraje naplno

Český obránce se Vladimír Coufal se po téměř dvou měsících vrátil do sestavy West Hamu, a přestože byl zklamáný z porážky na hřišti Brentfordu (0:2), těšilo jej, že si mohl po zranění třísla vychutnávat fotbal bez bolesti. Vedle lékařů děkoval i manželce, která se o něj starala jako o malé dítě.

»Od operace uplynulo už sedm týdnů a bylo to dlouhé. Musím poděkovat všem lékařům a kondičním koučům v týmu. Také moc děkuji manželce, která se o mě starala jako o třetí dítě, protože jsem den po operaci nemohl dělat skoro nic. Jen jsem ležel na pohovce. Teď už se cítím v pořádku. Sice bych se rád vrátil vítězstvím, ale bohužel takový je fotbal,« říká.

Zkušený krajní obránce naposledy nastoupil do soutěžního zápasu 13. února proti Leicesteru. Utkání tehdy nedohrál a následně absolvoval chirurgický zákrok. »Když jsme se rozhodli pro operaci,

Trenér West Hamu David Moyes přivítal, že už má k dispozici zdravého pravého obránce Vladimíra Coufala. FOTO - archiv

bylo v plánu, abych se vrátil co nejdříve. Profesor Ernest Schilders, který mě operoval, odvedl opravdu dobrou práci. Po šesti týdnech řekl, že se mohu připojit k týmu, ale já už jsem byl připravený hrát po pěti,« dodává reprezentační pravý bek.

PO DVOU MĚSÍCÍCH SE VLADIMÍR COUFAL OPĚT OBJEVIL V DRESU WEST HAMU.

Problémy s tříslem ho omezovaly již dříve. »Trápil jsem se s tím od začátku sezony a nebylo to dobré. Teď si ale užívám každý trénink a jsem rád, že jsem zpět,« říká bývalý hráč Slavie a Liberce. Po dvou zápasech, které ještě strávil na lavičce náhradníků, pak zasáhl v neděli proti Brentfordu coby člen základní sestavy. »Plánovali jsme, že se vrátím po reprezentační přestávce a stále nás čeká velmi důležitá část sezony. Jsem zklamáný, že jsme s Brentfordem prohráli, ale i tak

mám úsměv na tváři, protože jsem si konečně mohl užít fotbal bez bolesti,« říká Coufal, jehož týmu patří v tabulce anglické ligy šesté místo.

Devěťadvacetiletý reprezentant vyhlíží i čtvrtéční odvetu čtvrtfinále Evropské ligy v Lyonu a věří, že se »Kladivářům« podaří postoupit. První zápas skončil v Londýně 1:1. »Kluci odvedli v prvním zápase neuvěřitelný výkon

a pořád máme šanci postoupit do semifinále. Ve čtvrtek je před námi velký zápas, takže se musíme z ligové porážky sebrat a dívat se dopředu. Doufáme, že máme před sebou v sezoně ještě devět nebo deset zápasů,« usmívá se a započel i případné semifinálové duely.

Coufal již hrál čtvrtfinále Evropské ligy před třemi lety. Tehdy v dresu pražské Slavie vypadal s londýnskou Chelsea. »Snad se teď semifinále dočkám,« přeje si. (z)

Slavia se vrací do ligového čela

FORTUNA:LIGA

Fotbalisté pražské Slaviae zvítězili v neděli večer v posledním zápase 28. kole první FORTUNA:LIGY nad FK Pardubice 4:0. Obhájce titulu využil sobotního zaváhání Plzně v Olomouci a o bod poskočil před Viktorii do čela tabulky. Třetí Sparta ztrácí na Slavii čtyři a na Plzeň tři (nikoliv dva, jak jsme chybně včera uvedli) body.

Slavia na podzim ve vršovickém Ďolíčku zdolala Pardubice 5:0, nyní to bylo podobné. Pardubičtí jako jediný tým v devíti jarních kolech nevyhráli a na předposledním místě tabulky ztrácejí tři body na čtrnácté Teplice.

»Blíží se konec základní části a každý bod je důležitý. Motivace by byla stejná, ať by výsledek zápasu Plzně dopadl jakkoliv.

Ale vidina toho, že se můžeme dostat na první místo, nás před zápasem dostala do lepšího psychického rozpoložení. Ta touha byla velká. Trochu nás to uvolnilo,« řekl po zápase trenér Pražanů Jindřich Tрпиšovský.

Slavia nastoupila hned s devíti změnami v základní sestavě oproti čtvrté remíze 3:3 v Rotterdamu s Feyenoordem v úvodním čtvrtfinále Evropské konferenční ligy. Mezi tyče se vrátil Mandous, na hrotu útoku zase dostal poprvé od příchodu do Edenu od úvodu šanci Fila.

Pardubičtí trenéři nasadili i dva mladé ligové debutanty Hanče s Marešem.

Červenobílí začali zápas velkým nápořem a v úvodních minutách nepouštěli hosty na svou polovinu. Ve 12. min. nasprintoval do velké šance

PARDUBICE NEPŘIJELY DO EDENU BETONOVAT. ZA SYMPATICKÝ VÝKON SI ZASLOUŽILY DÁT GÓL.

Schranz, ale Letáček z pravé strany nepropálil. Pražané z úvodního tlaku vedení nevytěžili a v polovině první půle mohli inkasovat. Vacek se po přituknutí od spoluhráče dostal až před Mandousem, domácího gólmána ale nepropálil.

Východočeši se v druhé části úvodního dějství osmělili a Slavia už tolik nedominovala. Po půlhodině hry našel Jurásek centrem z levé strany nabíhajícího Provoda, který ale v obrovské šanci minul. Domácí záložník se dočkal až v 41. min. Sedmnácti-

letý mladík Hanč v rohu vápna hloupě fauloval Ousou a Provod poslal střelu z penalty k opačné tyči, než kam skočil Letáček. »Za gól jsem rád, ale hlavní bylo, abychom zápas zvládli a posunuli se v tabulce. Penalty trénuju s Alešem Mandousem každý den. Byl jsem na penaltu určený. Ptal jsem se Ondry Lingra, jestli náhodou nechce kopat, když bojuje o krále střelců. Ale nechal to na mně,« řekl Lukáš Provod. »Škoda té penalty, že jsme neudrželi poločas bez branky. Vytvořili jsme chybu a po ní byla penalta, která pramenila z ne zkušenosti,« řekl trenér Východočechů Jaroslav Novotný.

Pardubičtí měli ještě jednu velkou možnost na zdramatizování duelu. V 52. min. se protlačil k hlavičce Kostka a domácí podruhé v utkání podržel Mandous. Za dvě minuty sláviské pojistili svůj náskok. Fila ve vápně chytře zády přitukl míč Provodovi a ten zamířil přesně k tyči. V 62. min. se »sešívání« prosadili potřetí. Plavšičův centr z levé strany patou nasměroval do sítě Schranz a připsal si devátý gól v ligovém ročníku. Vzápětí po přečíslení vyrazil Plavšičův pokus Letáček, na opačné straně z podobné pozice zasáhl Mandous proti střídajícímu Matějkovi. Domácí gólmán si pak poradil i se střelou v podání Kostky.

Na posledních 16 minut se dostal do hry i uzdravený slávistický záložník Ševčík. Jiný střídající hráč přidal v 84. min. čtvrtý gól Pražanů. Tecl neproměnil

Ondřej Lingr sice proti Pardubicím nezlepšil svůj třináctibrankový ligový účet, nicméně se výrazně podílel na vysokém vítězství.

FOTO – slavia.cz

samostatný únik, ale jeho přihrávku už uklidil od odkryté branky Traoré. »Sami jsme vytvořili

chyby, po kterých jsme inkasovali. Myslím, že je to pro nás docela kruté. Měli jsme několik změn

v sestavě, hráli i dva dorostenci. Kluci odvedli maximum,« dodal Novotný. (Z)

Když jeden gól nestačí...

V čele tabulky FORTUNA:LIGY vystřídala Slavia opět Plzeň a zdá se, že až do konce základní části budeme svědky menších či větších dramat. Také Sparta stále vyhlíží šanci dotáhnout se na vedoucí duo. Přece jen jde o to jít do nadstavby v co nejlepší pozici. Slavia dala v posledním kole čtyři branky, Sparta tři, Plzeň jednu. Rozdíl mezi vstřelenými góly Slaviae a Plzně je propastných 17 gólů! S inkasovanými jsou na tom oba stejně (18). Je tedy zarážející, že obhájce vede jen o bod. To proto, že polovinu zápasů vyhrála Viktorie o branku! Mnohem více jsou však zarážející některé reakce plzeňských hráčů, kteří se podivují, že v Olomouci jednobrankové vedení neudrželi. Třeba v pozápasovém rozhovoru řekl útočník Tomáš Choryý něco v tom smyslu, že po vedení 1:0 bylo hotovo. Záložník Lukáš Kalvach v klubové TV si posteskl, že si neodvezli tři body, když vedli 1:0. Vypadá to, že si fotbalisté Plzně myslí, že když dají jednu branku, tak je podle nich hotovo, jasno, tutová výhra. Prostě soupeř už nemá šanci vyrovnat. Co takhle změnit myšlení a místo upachtěného jednoho gólu jich nasázet víc... (VS)

HVĚZDA 28. KOLA

Lukáš Provod

Je to zvláštní, ale záložník Slaviae Lukáš Provod dal poprvé v dospělé kariéře dvě branky v jednom utkání. Proti Pardubicím nejprve skóroval z penalty, poté po krásné akci zvyšoval 25letý rodák z Plzně na 2:0. »Na hattrick jsem po těch dvou gólech myslel. Měl jsem na konci od Ševy (Ševčíka) dobrou přihrávku na vápno, docela dobře jsem si to připravil, ale pak jsem si to ukopl. Vždy když dá hráč dva góly, myslí na hattrick, protože je to takový milník v kariéře, který se nepoštěstí každému,« říká hráč, který před rokem v květnu v době své největší formy, kdy se stal oporou české reprezentace, si přetřhl křížový sval a poškodil meniskus. Provod se objevil teprve ve třetím utkání po vyléčení, přesto se už adaptoval na ligový fotbal. »Co se týče kondice, pořád to ještě není sto procentní. Cítím tam určité rezervy. Na druhou stranu po tom zranění to člověk vnímá na hřišti jinak, je trochu klidnější a věci bere jinak. Koleno je na tom lépe, než jsem čekal. Zápas od zápasu se cítím líp i fyzicky. Jsem rád, že zase můžu dělat, co mě baví. Deset měsíců jsem šlapal na kole a byl zavřený v posilovně. Užívám si, že můžu s kluky na hřišti,« dodává. (VS)

IDEÁLNÍ SESTAVA 28. KOLA (PODLE HALÓ NOVIN)

ZRCADLO FORTUNA:LIGY

❑ **VÝSLEDKY 28. KOLA:** Slavia – Pardubice 4:0, Teplice – Sparta 0:3, Olomouc – Plzeň 1:1, Ostrava – Hradec Králové 0:0, Ml. Boleslav – Č. Budějovice 2:0, Jablonec – Zlín 1:1, Bohemians 1905 – Liberec 0:0, Slovácko – Karviná 3:1.

❑ **STŘELCI:** 13 - Almási (Ostrava), Beauguel (Plzeň), Lingr (Slavia), 12 - Jurečka (Slovácko), 10 - Čvančara (Sparta), Ewerton (Boleslav), 9 - Kuchta, Schranz (oba Slavia), Bassey (Budějovice), Rada (Hradec), 7 - Hložek, Pešek, Pulkrab (všichni Sparta), Jiří Klíma, Kuzmanovič (oba Ostrava), Puškáč (Bohemians 1905), 6 - Hála, Chytil, Růsek (všichni Olomouc), Poznar, Tkáč (oba Zlín), Milan Škoda (Boleslav), Choryý (Plzeň), Vlkánova (Hradec) a Douděra (Boleslav).

❑ **BRANKÁŘI (čistá konta):** 11 - Staněk (Plzeň), 9 - Mandous (Slavia), 7 - Nguyen (Slovácko), Macík (Olomouc), Šeda (Boleslav), 6 - Nita (Sparta), Fendrich (Hradec), Rakovan (Zlín), Kolář (Slavia), Laštůvka (Ostrava), 5 - Knobloch (Liberec), Hanuš (Jablonec) a Grigar (Teplice).

❑ **KARTY:** V 28. kole udělil rozhodčí 27 žlutých karet a nikoho nevykloučil. Od začátku soutěže tak padlo 1259 žlutých a 45 červených karet.

❑ **Příští kolo: neděle 17. dubna 17.00 Č.** Budějovice – Bohemians 1905, Hradec Kr. – Olomouc, Jablonec – Slavia, Pardubice – Teplice, Liberec – Karviná, Sparta – Slovácko, Plzeň – Ostrava, Zlín – Ml. Boleslav (vše na O2 TV Fotbal). (VS)

Bayern prý ví, jak potopit »Žlutou ponorku«

Úřadující vítěz fotbalové Ligy mistrů Chelsea se v dnešním odvjetném čtvrtfinále na Santiagu Bernabéu proti Realu Madrid pokusí otočit nepříznivý výsledek 1:3 z úvodního zápasu. Vyřazení bude odvracet i Bayern Mnichov, který minulý týden na hřišti posledního vítěze Evropské ligy Villarrealu prohrál 0:1. Oba duely mají výkop ve 21.00.

O vítězství Realu na Stamford Bridge rozhodl třemi brankami Karim Benzema, který dal hattrick ve druhém utkání Ligy mistrů po sobě. Lídr španělské ligy porazil londýnský celek v evropských pohárech na šestý pokus poprvé. V minulé sezoně »Bílý balet« vypadl s Chelsea v semifinále. »Jsme teprve v poločase. Máme však výhodu, že to bude jiný zápas. Oni to obhájí,« říká trenér Realu Carlo Ancelotti, který v minulosti Chelsea vedl.

»Při zpětném sledování zápa-

Záložník Bayernu Marcel Sabitzer a Serge Gnabry (vzadu) včera trénovali v Allianz aréně na dnešní odvetu čtvrtfinále Ligy mistrů proti španělskému Villarrealu.

FOTO - ČTK/AP

KOUC ČHELSEA THOMAS TUCHEL SNĚDL HDNÉ ČOKOLÁDY, ALE MOC SE NEUKLIDNIL.

v anglické lize rozdrtili Southampton na jeho trávníku 6:0.

Real postoupil ze čtvrtfinále Ligy mistrů devětkrát za sebou, zatímco »Blues« jen třikrát. Vítěz se v další fázi utká s Manchesterem City, nebo Atlétikem Madrid. Duel na hřišti Realu bude pískat Polák Szymon Marciniak, jenž se spolu se svým krajanem u videa Tomaszem Kwiatkowským představil i v březnovém ligovém derby mezi Slavii a Spartou.

Favorizovaný Bayern musí v domácí odvetě s Villarrealem odčinit úvodní prohru. »Zápas je

nám šitý na míru. Chceme výsledek obrátit a postoupit do semifinále. Především bude záležet na naší síle. Musíme je dostat pod tlak a vytvořit si velké šance,« říká brankář a kapitán Manuel Neuer. »Rozhodně musíme být lepší než v prvním utkání. Stadion se bude otřásat. Předvedeme výkon hodný Bayernu,« tvrdí rozhodně záložník Leon Goretzka.

»Žlutá ponorka« je ve čtvrtfinále soutěže teprve potřetí, jejím maximem je semifinále z roku 2006. »Je to historická chvíle, ale ve čtvrtfinále jsme už byli. Teď chceme zažít i skvělou odvetu. Musíme udělat další krok. Abychom je mohli vyřadit, potřebujeme ze sebe dostat ještě víc,« říká trenér Unai Emery.

Villarreal nepodlehл německým soupeřům v pohárech pětkrát za sebou a ve vyřazovacích dvojzápasech nad nimi uspěl ve třech ze čtyř případů. Bayern, nebo Villarreal vyzvou v boji o účast ve finále lepšího z dvojice Liverpool - Benfica Lisabon. (red)